

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
ในจังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2558

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
ในจังหวัดเชียงใหม่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ลิขสิทธิ์ในนิตยสารนี้โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตุลาคม 2558

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุใน
จังหวัดเชียงใหม่

เกล็ดดาว หมอกเมือง

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธานกรรมการ ..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อ. ดร. สังกม สุวรรณรัตน์) (อ. ดร. อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์)

..... กรรมการ ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อ. ดร. อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์) (ผศ. ดร. ชูเกียรติ ชัยบุญศรี)

..... กรรมการ
(ผศ. ดร. ชูเกียรติ ชัยบุญศรี)

5 ตุลาคม 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แต่
ผู้มีส่วนในการสนับสนุนและเป็นแรงบัลดาลใจ
ในการทำงานวิจัยชิ้นนี้ทุกท่าน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคณาจารย์ผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อ.ดร.อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์ ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้คำแนะนำข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าต่อการศึกษาตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัยผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.ชูเกียรติ ชัยบุญศรีที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้และคำแนะนำด้านเศรษฐมิติตลอดจนโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล อันเป็นแนวทางและประโยชน์กับผู้วิจัยในการทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ด้วยความเอาใจใส่และความเมตตาตลอดมาและขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ที่ให้ความช่วยเหลือและประสานงานตลอดหลักสูตรการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้สูงอายุทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลหลักในการจัดทำการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ เพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือและผลักดันให้ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งบิดาและมารดา ที่ช่วยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยหวังว่าการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้

เกี๊ยะดาว หมอกเมือง

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางสาวเกิ้ลัดดาว หมอกเมือง
ปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะกรรมการที่ปรึกษา	อ.ดร.อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผศ.ดร.ชูเกียรติ ชัยบุญศรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบและมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยประชากรที่ศึกษา คือ ผู้สูงคนไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ณ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าไคส์แควร์ และวิธีการถดถอยแบบ ควอนไทล์ ผลการวิจัยพบว่าพาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทาง คือ รถยนต์ส่วนบุคคล การท่องเที่ยวแต่ละครั้งส่วนใหญ่ไม่ได้มีการแวะพักหรือค้างคืน วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว คือ เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ลักษณะของการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติ ซึ่งแหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว คือ การโฆษณา จังหวัดที่กลุ่มตัวอย่าง ชื่นชอบมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่ และส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในท่องเที่ยวประมาณ 1,001 – 5,000 บาท ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่ ภูมิสำเนา การศึกษารายได้ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว และอิทธิพลด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทาง ด้านลักษณะของการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวมีอิทธิพลในระดับปานกลาง

Independent Study Title	The Factors Influencing The Cost of Travel of The Elderly People in Chiang Mai		
Author	Miss Kleddow	Mokmuang	
Degree	Master of Economics		
Advisory Committee	Dr.Anuphak	Saosaovaphak	Advisor
	Asst.Prof.Dr.Chukiat	Chaiboonsri	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this survey research were: To understand general information about the cost of travel for the elderly; and To understand the behavior of the elderly regarding the cost covering the tour of the elderly. The study population was 400 elderly persons, who are 60 years and above from Chiang Mai. The study was made by using the simple random sampling method. Statistics used for the data analysis were frequency, percentage, mean, Chi-square test and Quntile test. The results showed that: Behavior in tourism spending for the elderly found that most vehicles used to travel were personal cars. Each tour isn't mostly a stopover or overnight stay. The main purpose of each tour is to visit relatives / friends. The purpose of tourism is, mainly due to a tour of the family / relatives. Resource that has the greatest effect on the decision to travel is advertising. Most of the samples are from Chiang Mai and the cost of traveling amounts to around 1,001-5,000 baht. Factors that affect or are related to the cost of travel of the elderly, include homeland, education, income, residence, and duration of the tour. Other influences include, attractions, conveniences of travel, the characteristics of tourism, promotions of tourism. Overall, the influences that affect the cost of travel of the elderly were at a high level, except the tourism purposes which were found to be at moderate levels.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
ABSTRACT	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1	บทนำ
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.4 นิยามคำศัพท์	9
1.5 ขอบเขตการวิจัย	9
1.6 โครงสร้างของเอกสารงานวิจัย	9
1.7 สรุป	11
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.1.1 ผู้สูงอายุ	12
2.1.2 การท่องเที่ยว	13
2.1.3 ประเภทของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว	21
2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว	2

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจใ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	25
2.1.6 ทฤษฎีทางเศรษฐมิติ	33
2.1.7 Quantile Regression Testing	35
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.3 ช่องว่างองค์ความรู้	42
2.4 สรุป	43
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แผนการดำเนินการ ขอบเขตและวิธีวิจัย	44
3.1.1 กรอบแนวคิด	45
3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	49
3.3 วิธีการศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา	
3.3.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	49
3.3.2 การออกแบบสอบถาม	50
3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	52
3.4 การวิจัยและจริยธรรม	53
3.5 สรุป	53
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่	54
4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	63
4.2.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	60

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านความสะดวกในการเดินทาง	60
4.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านลักษณะของการท่องเที่ยว	61
4.2.4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	61
4.2.5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว	66
4.3 ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์	67
4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	68
4.4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุโดยใช้วิธีควอนไทล์รีเกรสชัน	68
4.4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุ โดยใช้การทดสอบไคว์สแควร์	69
4.5 อภิปรายผล	70
4.6 สรุป	73
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 องค์ความรู้จากวรรณกรรม	74
5.2 ช่องว่างองค์ความรู้เชื่อมโยงวัตถุประสงค์	75
5.3 ผลการวิจัยที่สำคัญ	
5.3.1 สภาพทั่วไปของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม	75
5.3.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผล กระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	76

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุโดยใช้วิธีควอนไทล์เกรสชั่น	76
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย	77
5.5 ข้อจำกัดของการวิจัย	78
5.6 อุปสรรคของการวิจัย	78
5.7 แนวทางการวิจัยในอนาคต	79
5.8 สรุป	79
เอกสารอ้างอิง	81
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย	86
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1	90
ประวัติผู้เขียน	105

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 แนวโน้มการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ปี 2552-2554	2
ตารางที่ 1.2 สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2553-2555	3
ตารางที่ 1.3 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2558	4
ตารางที่ 1.4 อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว	4
ตารางที่ 2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว	29
ตารางที่ 2.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงลักษณะของแบบสอบถาม	50
ตารางที่ 4.1 เพศของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	55
ตารางที่ 4.2 อายุของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	55
ตารางที่ 4.3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	56
ตารางที่ 4.4 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	56
ตารางที่ 4.5 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	56
ตารางที่ 4.6 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	57
ตารางที่ 4.7 ระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	58
ตารางที่ 4.8 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่	58
ตารางที่ 4.9 พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว	58
ตารางที่ 4.10 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย	59
ตารางที่ 4.11 วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง	60
ตารางที่ 4.12 ลักษณะของการท่องเที่ยว	60

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	61
ตารางที่ 4.14 จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด	61
ตารางที่ 4.15 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว	63
ตารางที่ 4.16 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	64
ตารางที่ 4.17 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทาง	64
ตารางที่ 4.18 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.19 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	66
ตารางที่ 4.20 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว	66
ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์	67
ตารางที่ 4.22 ผลการความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยวิธีควอนไทล์เรสซัน	68
ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยการทดสอบ Chi-square	70

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวยชาวไทย ปี 2553-2555	3
ภาพที่ 1.2 แนวโน้มสถานการณ์การท่องเที่ยวไทยเปรียบเทียบ ปี 2553-2555	5
ภาพที่ 1.3 แนวโน้มของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2552-2557	5
ภาพที่ 1.4 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในปี 2533	6
ภาพที่ 1.5 พีรามิดประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ประเทศไทย พ.ศ. 2538-2568	7
ภาพที่ 1.6 แผนผังกระบวนการทำงานวิจัย	11
ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	45
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	52

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ในบทแรกนี้กล่าวถึงหัวข้อต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญซึ่งนำไปสู่การวิจัย อันประกอบไปด้วย 1) ที่มาและความสำคัญของปัญหา 2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4) ขอบเขตการวิจัย 5) นิยามคำศัพท์ และ 6) โครงสร้างของเอกสารงานวิจัย

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับหนึ่งและเป็นอุตสาหกรรมที่ผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ซึ่งการท่องเที่ยวกล่าวได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมประเภทของการให้บริการอื่นทั้งยังมีความเกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดอุตสาหกรรมและการลงทุนประเภทต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรม ร้านขายของที่ระลึก และ ฯลฯ นอกจากนี้การเติบโตอย่างรวดเร็วของการท่องเที่ยวทั้งในและระหว่างประเทศยังเป็นสาเหตุสำคัญของการสร้างงาน โดยการท่องเที่ยวสามารถสร้างงานโดยตรงผ่านธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคาร แท็กซี่การเช่าของที่ระลึกรวมทั้งธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้เจริญเติบโต โดยเป็นการสร้างรายได้และการจ้างงานภายในชุมชน และเป็นการสร้างความมั่งคั่งให้กับประชาชนและประเทศชาติ

อย่างมหาศาล ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน(สภาอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)

นอกจากนี้รายได้จากเงินตราต่างประเทศจากรายจ่ายในการท่องเที่ยว และการนำเข้าและ
ส่งออกสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ
เข้าภาพ และสามารถกระตุ้นการลงทุนส่งผลให้เกิดการเติบโตทางการเงินในระบบเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่ง
เป็นการส่งเสริมรายได้แก่รัฐโดยรายได้ของรัฐจากการท่องเที่ยวสามารถแบ่งเป็นรายได้ทางตรงและ
ทางอ้อม การสร้างรายได้ทางตรงเกิดจากภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการธุรกิจและพนักงานในส่วนการ
ท่องเที่ยว และภาษีที่เก็บจากนักท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น ภาษีสนามบินในการเดินทางขาออก ส่วนการ
สร้างรายได้ทางอ้อมเกิดจากภาษีที่เก็บจากสินค้าและบริการที่ขายให้กับนักท่องเที่ยว(ภักคิรัชญ์
ประสิทธิ์, ม.ป.ป.)

ตารางที่ 1.1 แนวโน้มการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ปี 2552-2554¹

รายการ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทย	97,998,957	122,522,114	133,177,728
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย	54,698,887	68,463,373	75,698,416
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	43,300,070	54,058,741	57,479,312
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย (วัน)	2.35	2.59	2.73
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)	4,045	4,125	4,526
ผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทย	1,541	1,740	1,832
นักท่องเที่ยวชาวไทย	1,724	1,944	2,042
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	997	1,073	1,076
รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทย (ล้านบาท)	264,781	402,574	483,225
สถานประกอบการที่พักแรม	1,265	1,856	1,950
จำนวนห้อง	366,471	454,686	530,623
อัตราการเข้าพัก (%)	36.77	39.52	43.84
จำนวนผู้เข้าพักแรมชาวไทย	33,388,571	41,555,467	52,108,757

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ-การท่องเที่ยว(2554)

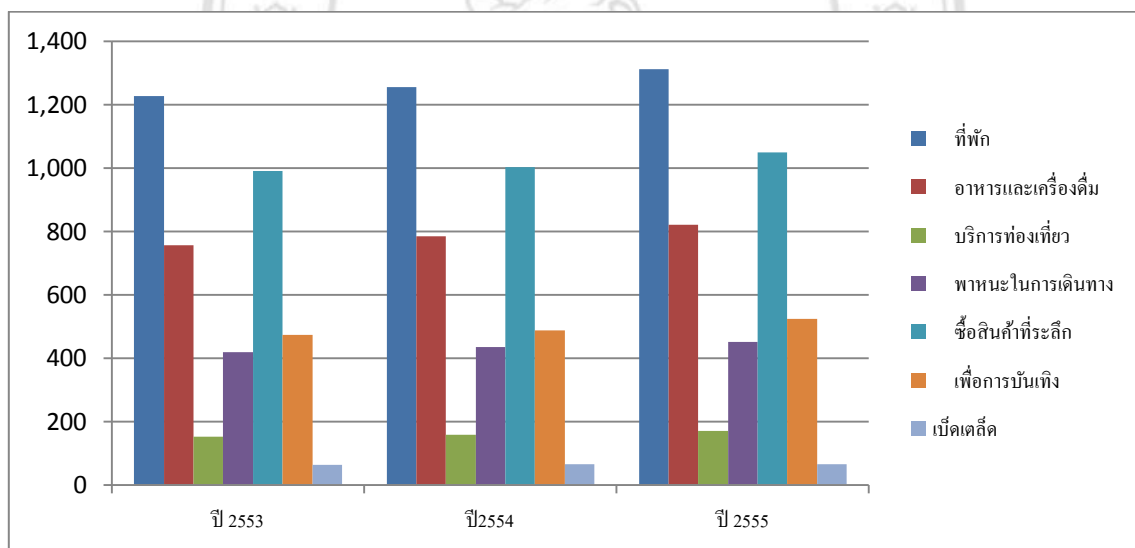
¹ข้อมูลล่าสุด ณ ปัจจุบัน

ตารางที่ 1.2 สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2553-2555

รายการ	2553	2554	2555
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน(บาท)	4,079	4,187	4,393
ที่พัก	1,226	1,256	1,312
อาหารและเครื่องดื่ม	756	784	821
บริการท่องเที่ยว	152	158	171
พาหนะในการเดินทาง	418	434	451
ซื้อสินค้าที่ระลึก	990	1,002	1,049
เพื่อการบันเทิง	473	488	523
เบ็ดเตล็ด	63	66	66

ที่มา:สำนักงานสถิติแห่งชาติ-การท่องเที่ยว(2555)

ภาพที่ 1.1 แสดงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2553-2555

ตารางที่ 1.3 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2558

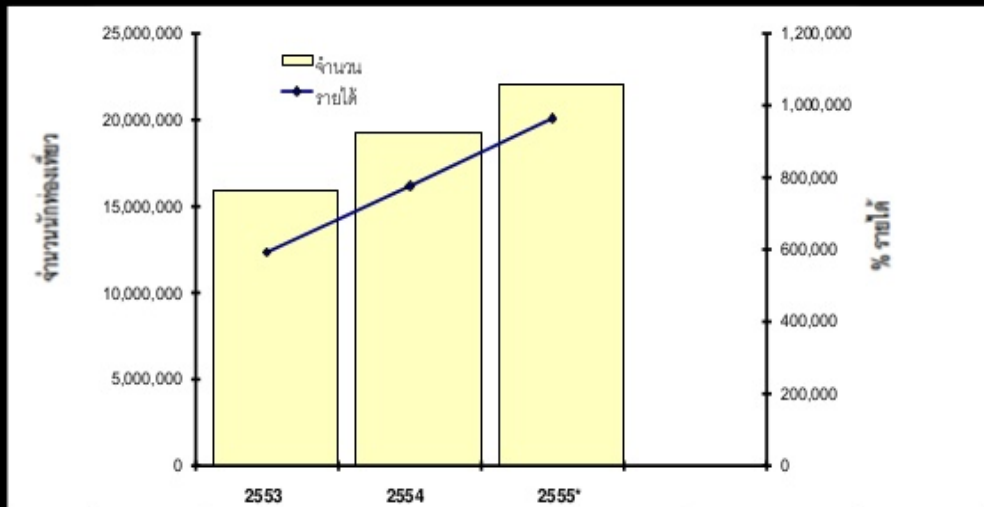
ภาคที่อยู่อาศัย	ลักษณะการเดินทาง			รวม
	ไม่พักค้างคืน	พักค้างคืน	ไม่พักค้างคืนและพักค้างคืน	
กรุงเทพมหานคร	22.2	54.2	23.6	100.0
ภาคกลาง	36.8	44.4	18.8	100.0
ภาคตะวันออก	31.3	58.7	10.0	100.0
ภาคเหนือ	39.0	46.3	14.7	100.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37.4	48.5	14.1	100.0
ภาคใต้	40.0	46.9	13.1	100.0

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ-การท่องเที่ยว(2558)

ตารางที่ 1.4 อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

ไตรมาส	ปี2553	ปี2554	ปี2555	ปี2556	การเติบโต (%) ปี 55-56
ไตรมาส 1	4.66	5.36	5.74	6.81	18.64
ไตรมาส 2	2.90	4.35	4.88	5.80	18.85
ไตรมาส 3	3.76	4.73	5.34	6.36	19.10
ไตรมาส 4	4.62	4.40	6.33	7.11	12.32
จำนวน/การขยายตัวทั้งปี	15.94	18.84	22.29	26.08	17.00
รายได้นักท่องเที่ยวชาวไทย(ล้าน ล้านบาท)	0.40	0.48	0.50	0.53	6.00

ที่มา: สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2556)

ที่มา:สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2555)

ภาพที่ 1.2 แนวโน้มสถานการณ์การท่องเที่ยวไทยเปรียบเทียบ ปี 2553-2555

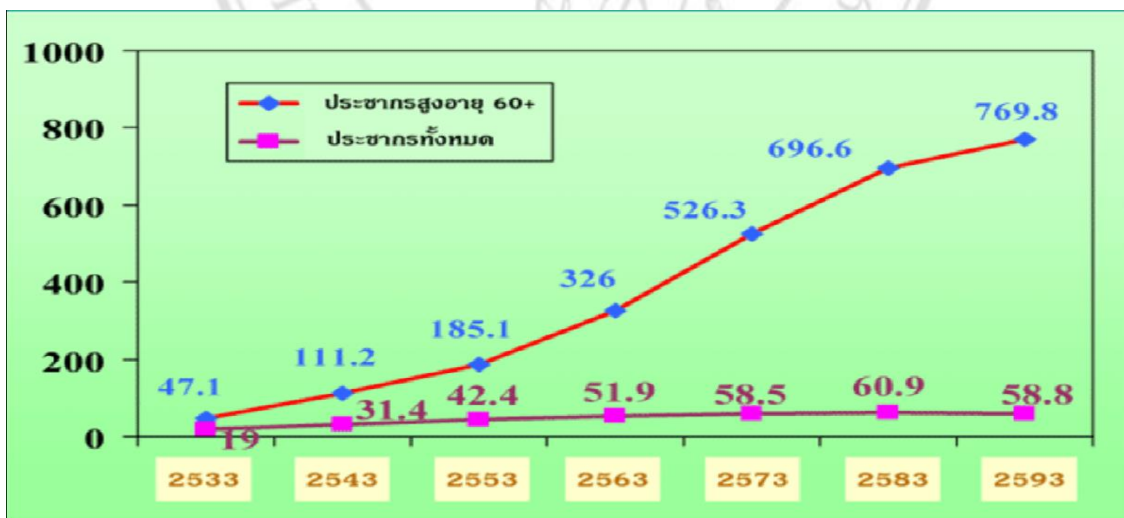
* คาดการณ์โดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด

หมายเหตุ : มีการนับซ้ำ โดยนักท่องเที่ยวแวะเที่ยวมากกว่า 1 จังหวัดในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

ภาพที่ 1.3 แนวโน้มของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2552-2557

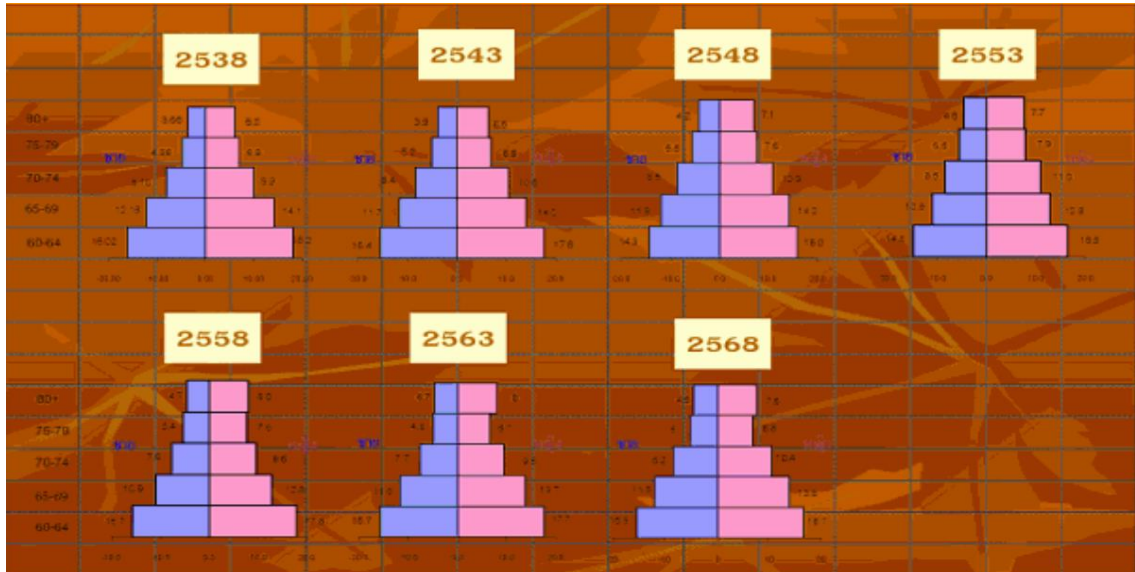
แนวโน้มของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2557 เป็นต้นไปได้มีการคาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวน 178.0 ล้านคน โดยมีการเติบโตร้อยละ 7.9 จากปีก่อนหน้าและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสะพัดประมาณ 7.25 แสนล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ในกรณีปกติหากไม่มีปัจจัยกระทบทางการเมือง คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวนประมาณ 185.0 ล้านคนในปี 2558 ซึ่งเติบโตร้อยละ 12.1 จากปี 2557 และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 7.48 แสนล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 17.0 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า(ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด, ม.ป.ป.)

และเนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีแนวโน้มโครงสร้างทางประชากรที่กำลังมุ่งสู่สังคมผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น โดยมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2558 จะมีประชากรสูงอายุทั่วประเทศประมาณ 8.5 ล้านคน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศไทยที่มีประมาณ 65.9 ล้านคน โดยพบว่าขณะนี้ประเทศไทยมีผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ 13 ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าสัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ในอีก 10 ปีข้างหน้า (วรเวศม์ สุวรรณระดา, ม.ป.ป.)

ที่มา:ฐานข้อมูลประชากรฝ่ายวิจัยและศูนย์สารสนเทศฯ(2551)

ภาพที่ 1.4 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในปี 2533

ที่มา:ฐานข้อมูลประชากรฝ่ายวิจัยและศูนย์สารสนเทศฯ(2551)

ภาพที่ 1.5 ปิรามิดประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ประเทศไทย พ.ศ. 2538-2568

ดังนั้นกลุ่มผู้สูงอายุจึงเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มเติบโตสูงในอนาคต เนื่องจากการพัฒนาด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่ดีขึ้นทำให้ประชากรมีอัตราการเสียชีวิตต่ำลง ทำให้ผู้สูงอายุมีแนวโน้มจะมีอายุยืนยาวขึ้นกว่าในอดีต ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุงานประกอบกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมสันทนาการและการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน หรือเที่ยวชมศิลปวัฒนธรรมวัฒนธรรมและธรรมชาติเนื่องจากมีเวลามากกว่านักท่องเที่ยววัยอื่นๆ และมีความพร้อมทางการเงิน ดังนั้นการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุจึงเป็นช่องทางการท่องเที่ยวตลาดใหม่เนื่องจากเป็นตลาดที่มีคุณภาพและมีกำลังซื้อในการท่องเที่ยวสูงกว่าตลาดทั่วไป(จิราวดี รัตนไพฑูรย์ชัย, ม.ป.ป.)

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุนั้นจะมีรูปแบบและพฤติกรรมท่องเที่ยวที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวทั่วไป คือ เน้นการท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพดี คุ่มค่า เน้นการซื้อด้วยเหตุและผล ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจเป็นหลัก พักนานใช้จ่ายสูง มีความสามารถในการซื้อบริการในราคาสูง เนื่องจากมีเงินเก็บจากการทำงานหนักมาทั้งชีวิต ดังนั้นจึงมีศักยภาพสูงในการบริโภคและขณะเดียวกันคำนึงถึงความมั่นคงด้านความปลอดภัย ความมั่นคงด้านบริการ ใส่ใจดูแลสภาพที่ดีเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและสุขภาพ อีกทั้งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่ต้องกังวลต่อค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากเป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้ชีวิต จึงมีความละเอียดรอบคอบในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่างๆ มากยิ่งขึ้น(จิราวดี รัตนไพฑูรย์ชัย, ม.ป.ป.)

จากการที่ผู้สูงอายุในอนาคตจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในสังคมและระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากอัตราการเกิดที่น้อยกว่าอัตราการตายจะส่งผลต่อเนื้อหาให้จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันสาธารณสุข การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงบริการต่างๆ มีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวแก่กลุ่มผู้สูงอายุ จึงเป็นการดึงดูดหรือกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จำนวนผู้สูงอายุที่ชอบท่องเที่ยวมีแนวโน้มสูงขึ้นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีกำลังซื้อสูงเนื่องจากมีเงินเก็บจากระยะเวลาการทำงานที่ยาวนานการใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้สูงอายุจึงส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมากในอนาคต ดังนั้นการศึกษานี้จึงต้องการทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุซึ่งอาจจะเป็นประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อประเทศและองค์กรอื่น ๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
- 1.2.2 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
- 1.2.3 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากการศึกษานี้ไปปรับปรุงสถานประกอบการของตนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น
- 1.3.2 เพื่อให้รัฐสามารถนำข้อมูลจากการศึกษานี้มาปรับเป็นนโยบายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวแก่กลุ่มผู้สูงอายุ

1.4 นิยามคำศัพท์

ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรภายในประเทศที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปทั้งประชากรชายและประชากรหญิง (สำนักนายกรัฐมนตรื, 2549)

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปี ติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูธรรมชาติและวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ (พิทยะ ศรีวัฒนสาร, 2553)

1.5 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้จะทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2558 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2558 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Quantile Regression และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ Cross Tap ทั้งนี้ ในการศึกษามุ่งพิจารณาข้อมูลจากผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 ตัวอย่าง

1.6 โครงสร้างของเอกสารงานวิจัย

การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ มีโครงสร้างงานวิจัยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทนำจะกล่าวถึงภาพรวมของงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 1) ที่มาและความสำคัญของปัญหา 2) วัตถุประสงค์ในการศึกษา 3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4) นิยามคำศัพท์ 5) ขอบเขตการวิจัย และ 6) โครงสร้างของงานวิจัย เพื่อทำให้เกิดระเบียบในการจัดทำและเรียบเรียงข้อมูล โดยในส่วนของทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งจะเสนอรายละเอียดไว้ในบทต่อไป

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมได้ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งได้เป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1)ผู้สูงอายุ 2)การท่องเที่ยว 3)ประเภทของ

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 4) ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว 5) แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและ 6) ทฤษฎีทางเศรษฐมิติ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบ Cross Tap และ Quantile Regression โดยจะเสนอระเบียบการวิจัย สมมติฐาน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนถึงวิธีการวิจัยในบทต่อไป

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยจะนำเสนอถึงการกำหนดแนวคิดและภาพรวมของวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย 1) กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา และตัวแปรต่าง ๆ รวมถึงสมมติฐานการวิจัย 2) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา 3) วิธีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์ การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีควอนไทล์เรกเรชัน และ 4) การวิจัยและจริยธรรม ในส่วนของผลการศึกษาและการแปลผลจะนำเสนอในบทต่อไป

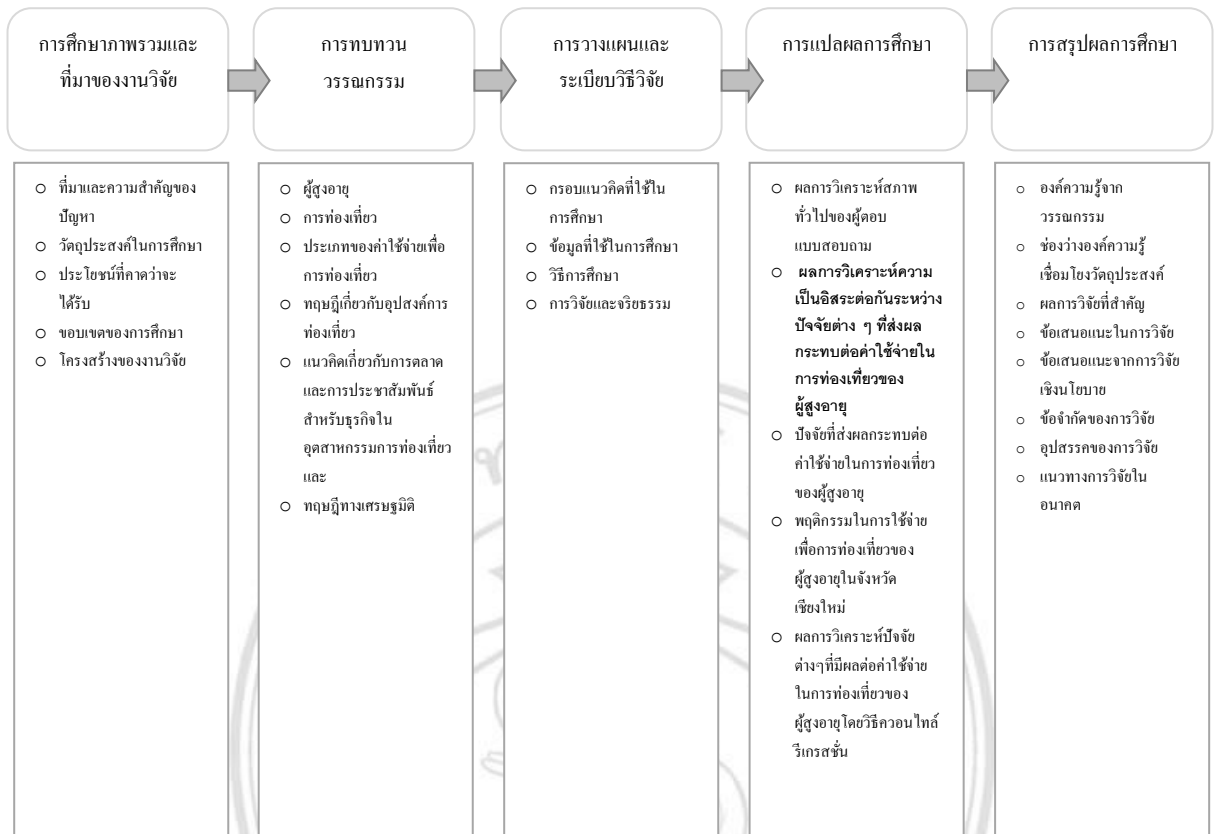
บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาจะกล่าวถึงผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วย ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ 3) ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์ 4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการศึกษาเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และข้อจำกัดในการทำงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยอื่น ๆ ตลอดจนถึงเสนอแนวคิดและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบไปด้วย 1) องค์ความรู้จากวรรณกรรม 2) ช่องว่างองค์ความรู้เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ 3) ผลการวิจัยที่สำคัญ 4) ข้อเสนอแนะในการวิจัย 5) ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย 6) ข้อจำกัดของการวิจัย 7) อุปสรรคของการวิจัย และ 8) แนวทางการวิจัยในอนาคต

ภาพที่ 1.6 แผนผังกระบวนการทำงานวิจัย

1.7 สรุป

ในบทที่ 1 นี้ได้กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของการทำงานวิจัย และรวมประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่จะเป็ นแนวทางสู่การทำงานวิจัยและเพื่อความเป็นระเบียบของการเรียบเรียงข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยที่มา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ในการทำงานวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของ การศึกษาตลอดจน โครงสร้างของเอกสารงานวิจัย โดยส่วน ของทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยชิ้นนี้ จะมีการนำเสนออย่างละเอียดในบทถัดไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ โดยประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ความหมายของการท่องเที่ยว ประเภทของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว อุปสงค์การท่องเที่ยวตลอดจนทฤษฎีทางเศรษฐมิติที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้ 1) สถิติทดสอบ Cross Tap 2) Quantile Regression 3) Quantile Regression Testing 4) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ 5) ช่องว่างองค์ความรู้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาต่างๆจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกำหนดกรอบการศึกษาในเรื่องต่างๆ ซึ่งสำหรับงานศึกษานี้จะมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หรือเรียกว่า ผู้สูงวัย เป็นคำที่บ่งบอกถึงตัวเลขของอายุว่ามีอายุมาก โดยนิยามนับตามอายุตั้งแต่แรกเกิด (Chronological Age) หรือโดยทั่วไปเรียกว่า คนแก่หรือคนชรา โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2542)ให้ความหมายของคำว่าคนแก่ คือ ผู้ที่มีอายุมากหรืออยู่ในวัยชราและให้ความหมายของคำว่าชรา คือ แก่ด้วยอายุ ชำรุดทรุดโทรมและยังครอบคลุมถึงราษฎรอาวุโส (Senior Citizen) ส่วนองค์การอนามัยโลก (World Health Organization:WHO;2009) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations ,UN : 2506) ใช้คำในภาษาอังกฤษของผู้สูงอายุว่า Older Person หรือ Elderly Person แต่อย่างไรก็ตามมักใช้คำว่า Older Person มากกว่า Elderly Person ประเทศไทยผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (2546)หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่า 60 บริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย(พวงทอง ไกรพิบูลย์, 2558)

องค์การสหประชาชาติ(2506) ได้ให้นิยามผู้สูงอายุคือ ประชากรเพศชายและเพศหญิงซึ่งมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป โดยเป็นการนิยามนับตั้งแต่อายุเกิดส่วนองค์การอนามัยโลก ยังไม่มีการให้นิยามผู้สูงอายุโดยมีเหตุผลว่าประเทศต่างๆทั่วโลกมีการนิยามผู้สูงอายุต่างกัน ทั้งนิยามตามอายุ เกิดตามสังคม (Social) วัฒนธรรม (Culture) และสภาพร่างกาย (Functional Markers) เช่น ในประเทศที่เจริญแล้ว มักจัดผู้สูงอายุนับจากอายุ 65 ปีขึ้นไป หรือบางประเทศ อาจนิยามผู้สูงอายุตามอายุกำหนดให้เกษียณงาน (อายุ 50 หรือ 60 หรือ 65 ปี) หรือนิยามตามสภาพของร่างกาย โดยผู้สูงอายุอายุอยู่ในช่วง 45-55 ปี ส่วนชายสูงอายุอยู่ในช่วง 55-75 ปี

ส่วนสังคมผู้สูงอายุองค์การสหประชาชาติแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society หรือ Aging Society) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) และระดับ Super-Aged Society โดยให้นิยามของระดับต่างๆ ซึ่งทั้งประเทศไทยและรวมทั้งประเทศต่างๆทั่วโลก ใช้ความหมายเดียวกันในนิยามของทุกระดับของสังคมผู้สูงอายุดังนี้(พวงทอง ไกรพิบูลย์, 2558)

1. ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) หมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปีมากกว่าร้อยละ7ของประชากรทั้งประเทศ แสดงว่าประเทศนั้นกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

2. ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ20 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี มากกว่าร้อยละ14 ของประชากรทั้งประเทศ แสดงว่าประเทศนั้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์

3. ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (Super-Aged Society) หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่า ร้อยละ20 ของประชากรทั้งประเทศ แสดงว่าประเทศนั้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่

2.1.2 การท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ(2506)ระบุว่า การท่องเที่ยวคือ การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุมแต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักฐานหรือไม่พำนักอยู่เป็นการถาวร

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว(2546)ระบุว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่า การเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization :W.T.O;2008)ระบุว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปีติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อธุรกิจและวัตถุประสงค์ใดๆก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

ไพฑูรย์ พงศบุตร และวิลาสวงศ์ พงศบุตร (2542)การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งไม่ใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการไปเยือนชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้

ดังนั้น การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไป และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยวไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา (อาทิ การแข่งขันกีฬา ซีเกมส์ และโอลิมปิก เป็นต้น) การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยือนญาติพี่น้อง หรือเพื่อน และการเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

รูปแบบการท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวโลกได้มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ (เจษฎาขวัญเมืองและคณะ, 2554)

1. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ประกอบด้วย

1.1)การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.2)การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ การจัดการ

สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.3) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-Tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลก ศึกษาธรรมชาติของหิน ดิน แร่ต่างๆ และฟอสซิล ได้ความรู้ได้มีประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

1.4) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

1.5) การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจันทรคติที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือน เพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาล มีความรู้ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้นบนพื้นฐาน

2. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ประกอบด้วย

2.1) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยว ได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.2) การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพพิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

2.3) การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism / Village Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อรักษามรดกทาง

วัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

3.รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) ประกอบด้วย (วาริชต์ มัชยมบุรุษ,2558)

3.1)การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินสุนทรียภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (Health Beauty and Spa)

3.2) การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา(Edu-Meditation Tourism)หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หากความรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทยการนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย รวมถึงการบังคับช้างและเป็นควาญช้าง เป็นต้น

3.3) การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย (Ethnic Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกูยหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ เป็นต้น เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.4) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจ ในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สนุกเกอร์ กระดาน โตคลื่น สกีนํ้า เป็นต้น ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้น ได้รับความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.5)การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Travel) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวเขาไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หวาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำ ความปลอดภัย และได้ประสบการณ์ใหม่

3.6) การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ (Home Stay & Farm Stay) หมายถึง นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน

3.7) การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Longstay) หมายถึง กลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบั้นปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3 – 4 ครั้งต่อปี คราวละนาน ๆ อย่างน้อย 1 เดือน

3.8) การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (Incentive Travel) หมายถึง การจูงใจให้แก่มูลงค้ำของ บริษัทที่ประสบความสำเร็จ (มีความเป็นเลิศ) ในการขายสินค้าชิ้น ๆ ตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้แทนบริษัทจำหน่ายรถยนต์ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องสำอางจากภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ ที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้น ได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจูงใจให้เที่ยว โดยออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพักรวมและค่าอาหารระหว่างการเดินทางให้กับผู้ร่วมเดินทาง เป็นการจูงใจการพักรวมตั้งแต่ 2 – 7 วัน เป็นรายการนำเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ อาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสานหรือรายการนำเที่ยวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

3.9) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=Meeting/I= Incentive/ C=Conference / E=Exhibition) เป็นการจูงใจให้แก่มูลงค้ำของผู้ที่จัดประชุม มีรายการจูงใจก่อนการประชุม (Pre-Tour) และการจูงใจหลังการประชุม (Post-Tour) โดยการจูงใจการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรง หรือสำหรับผู้เข้าร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักรวม 2 – 4 วัน โดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว

3.10) การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจูงใจการนำเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2 – 7 วันหรือมากกว่านั้นเช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร (Eco-Agro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ (Agro-Historical Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (Eco-Adventure Travel) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ (Geo- Historical Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม (Agro-Cultural Tourism) เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ประเภท คือ(รัตนกรณัฏฐ์,ม.ป.ป.)

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด

เป็นการเดินทางในวันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร อันเป็นการจัดความเมื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจจากการทำงานให้หมดไป และเรียกพลกำลังกลับคืนมา สำหรับเริ่มต้นทำงานในวันใหม่ บางคนอาจจะไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้ มักจะถือเอาภาวะอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ใด เช่น สถานที่ชายทะเลที่มีลมพัดฉิวอยู่เป็นนิจ หรือสถานที่บนเขาที่อากาศหนาวเย็น หรืออาจรักษาโรคผิวหนังใกล้บริเวณบ่อน้ำร้อน เป็นต้น

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลิน และการพักผ่อนจะแตกต่างกันในรายละเอียด และเป็นตัวระบุกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ ดังตัวอย่างประกอบเช่น วัตถุประสงค์เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงหนีจากชีวิตประจำวันดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ น้ำตก ชายทะเล อุทยานแห่งชาติ สวนสาธารณะ หากเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ได้แก่ กิจกรรมกลางแจ้ง ทักษะศึกษาหมู่บ้านชาวเขา สวนสนุกเฉพาะทาง

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา

เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือศาสนาของประเทศต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น การศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ชมศิลปะนानาพรรณในหอศิลป์ ชมการแสดงดนตรีหรือละครของประเทศต่างๆ นมัสการศูนย์ศาสนาที่สำคัญ เพื่อร่วมปฏิบัติศาสนากิจ เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา

เป็นการเดินทางเพื่อทำการวิจัยหรือสอนหนังสือ หรือเข้าศึกษา หรือดูงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมักจะพักอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานับเดือน เช่น ไปทำการวิจัยด้านสังคมวิทยาที่ประเทศอินเดีย ไปดูงานที่ยุโรป ไปบรรยายวิชาการท่องเที่ยวที่ประเทศสิงคโปร์ ไปฝึกอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับวิชาการโรงแรมที่ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิง

เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมการแข่งขันกีฬา หรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือเล่นกีฬาในท้องถิ่นนั้น เช่น การชมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก การเข้าร่วมแข่งขันกีฬาเขต การไปเล่นสกีในฤดูหนาว เป็นต้น หรือเป็นการเดินทางเพื่อความสนุกบันเทิงใจ เช่น การเปลี่ยนบรรยากาศไปยัง

สถานที่ที่เงียบสงบ การชมทิวทัศน์ที่สวยงาม การไปชมการแสดงโอเปร่า การไปชมการแสดงโขน เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ

เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องโยงกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทหินพิมาย โคร่งกระดุกมนุษย์โบราณ เป็นต้น

6. การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก

เป็นการเดินทางเพื่อทำงานอดิเรก เช่น ไปวาดรูปบนภูเขา ไปจี่ม้าที่ชายหาด ไปเล่นสกี เป็นต้น

7. การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร

เป็นการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติมิตรอันเป็นการสร้างสัมพันธภาพให้ดียิ่งขึ้น เช่น ไปเยี่ยมเพื่อนที่ประเทศอังกฤษ ไปเยี่ยมลูกที่ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

8. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ

ในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา แคนาดา และสหราชอาณาจักร ประชากรมักจะเดินทางเพื่อธุรกิจเป็นวัตถุประสงค์หลัก จึงเปรียบเสมือนว่าธุรกิจกับการเดินทางต้องอยู่คู่กันเสมอแม้ว่าการเดินทางเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการทำงาน แต่ก็จัดเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากการเดินทางในลักษณะนี้จะสร้างรายได้ให้กับจุดหมายปลายทางที่นักธุรกิจไปเยือน และนักธุรกิจนั้นก็ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะไปอยู่ ณ สถานที่นั้นเพื่อที่จะทำงานหารายได้อย่างเดียว หากต้องบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ซึ่งหมายถึงการเข้าพักในโรงแรม การใช้บริการห้องประชุม ชื่อของฝากของที่ระลึกต่างๆ โดยการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

8.1) การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจโดยทั่วไป (Regular Business Travel)

หมายถึง การเดินทางไปติดต่อประสานงาน หรือเซ็นสัญญาเกี่ยวกับธุรกิจ โดยอาจมีระยะเวลาในการหยุดพักผ่อน 2-3 วัน แทรกอยู่ในการเดินทางนั้น เช่น นักธุรกิจชาวอังกฤษเดินทางมาเซ็นสัญญาหุ้นส่วนโรงแรมในประเทศไทย หรือตัวแทนขายประกันเดินทางไปเยี่ยมลูกค้า

8.2) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมนานาชาติ การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการท่องเที่ยวเพื่อจัดนิทรรศการนานาชาติ (Meeting, Incentive, Conference / Convention / Congress and Exhibition : MICE)

การท่องเที่ยวในรูปแบบนี้กำลังได้รับความสนใจทั้งจากภาครัฐและเอกชนทั่วโลก โดยมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้อย่างจริงจัง เนื่องจากเห็นความสำคัญถึงภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือ ผู้ที่เดินทางมาในลักษณะดังกล่าว

มักเป็นนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง และมีความสามารถในการใช้จ่ายมากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป นอกจากนี้แม้ว่าผู้เข้ามาเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวจะมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางที่เกี่ยวข้องในเชิงธุรกิจ แต่หากคนกลุ่มนี้มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีต่อพื้นที่ที่ได้ไปเยือนเป็นครั้งแรก ก็อาจเดินทางกลับไปยังพื้นที่นั้นอีกครั้งในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการหยุดพักผ่อนในรูปแบบอื่นๆ อีกทั้งกลุ่มคนเหล่านี้เป็นคนที่มีการศึกษาระดับสูงและมีผู้นำด้านความคิด หากเลือกที่จะมาแหล่งท่องเที่ยวใด ก็ย่อมจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่แหล่งท่องเที่ยวที่นั่น

9.การท่องเที่ยวเพื่อประชุมสัมมนา (Conference Congress)

เป็นการเดินทางเพื่อเข้าร่วมการประชุมสัมมนา โดยปกติการจัดรายการประชุมสัมมนาผู้จัดมักมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเป็นนักท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบและเมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่ประชุมสัมมนา เช่น เมืองพัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ ภูเก็ต เจนีวา ปารีส เป็นต้น

ความหมายของนักท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ (United Nation:UN) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยว ดังนี้(เจษฎา ขวัญเมือง, 2554)

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึงบุคคลที่เดินทางไปยังประเทศที่ตนมิได้พักอาศัยอยู่เป็นประจำ ด้วยเหตุผลใดๆก็ตามที่มิใช่ไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ดังนั้นผู้มาเยือนจึงหมายรวมถึงผู้เดินทาง 2 ประเภทคือ

1. นักท่องเที่ยว (Tourist) คือผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่พักอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง
2. นักทัศนจร (Excursionist) คือผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวและอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดว่านักท่องเที่ยวหมายถึงบุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่นอื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและด้วยวัตถุประสงค์ที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้(เจษฎา ขวัญเมือง, 2554)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2548)ได้นิยามศัพท์ทางนักท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการสถิติดังนี้

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) คือบุคคลที่มีถิ่นที่พำนักถาวรในราชอาณาจักรไทยเดินทางเข้ามาเพื่อประกอบภารกิจใดๆทั้งนี้ต้องมีได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย

1.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) คือนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืนแต่ไม่เกิน 60 วัน

1.2 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionist) คือนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งไม่ได้ค้างคืน

2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) คือบุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทยและเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่งซึ่งมิใช่ถิ่นที่อยู่ประจำเพื่อประกอบภารกิจใดๆทั้งนี้ต้องไม่ได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นๆจากผู้ใด ณ สถานที่แห่งนั้น

2.1 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourist) คือนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปพักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบันแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน

2.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist) คือนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยที่ได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบัน

2.1.3 ประเภทของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

Ivandic(2009)จากการศึกษาการประมาณการณ์ของการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวในเมืองซาเกร็บระหว่างปี พ.ศ.2552 รายได้ 309 ล้านยูโร หรือประมาณร้อยละ4.1ของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวทั้งหมดในโครเอเชียในปีพ.ศ. 2552 พบว่าร้อยละ 80มาจากนักท่องเที่ยว และร้อยละ20จากผู้เยี่ยมชมที่มาพักชั่วคราว โดยนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 68ของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวทั้งหมดขณะที่การท่องเที่ยวร้อยละ 32มาจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศซึ่งจากการวิเคราะห์ได้เผยให้เห็นว่าประเภทค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1.ที่พักอาศัย(Accommodation)คือ อาคารบ้านเรือนรวมถึงตึกโรงแรมที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยทั้งกลางวันและกลางคืนภายในที่อยู่อาศัยประกอบด้วยสิ่งต่างๆที่ต้องการมีทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสบายอุปกรณ์และสิ่งใช้สอยที่จำเป็นตามความต้องการทางด้านร่างกายจิตใจและความเป็นอยู่ที่ดีงามทั้งส่วนตัวและครอบครัวของผู้พักอาศัย

2.อาหารและเครื่องดื่ม(Food and Beverage)คือ อาหารและเครื่องดื่มที่นักท่องเที่ยวซื้อหรือบริโภค ณ สถานที่ต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวได้ไปเยี่ยมชม

3.การซื้อของ(Shopping) คือ การจับจ่ายใช้สอยเพื่อซื้อสินค้าต่าง ๆ เพื่อการบริโภคหรือการซื้อเพื่อเป็นของฝากแก่บุคคลอื่น ๆ

4.นันทนาการ(Recreation) คือ กิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่างเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น ดนตรีการเดินร่ำกีฬางานอดิเรกเกมและการท่องเที่ยว

2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว

อาร์ม นาคทรพรพ(2556) กล่าวว่าอุปสงค์การท่องเที่ยวคือความต้องการในการเดินทางไปท่องเที่ยวร่วมกับความสามารถที่จะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวได้สามารถวัดได้หลายรูปแบบเช่น ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ (หรือรายได้ที่ได้รับจากนักท่องเที่ยว) จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว ณ สถานที่ต่างๆ เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวได้แก่ค่าใช้จ่ายในสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง (เปรียบเทียบกับราคาสินค้า) รายได้ของนักท่องเที่ยวและลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวเช่น เพศอายุที่อยู่อาศัย เป็นต้น นอกจากนี้อุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันที่ทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าโดยทั่วไปและสินค้าท่องเที่ยวอื่นๆเพิ่มมากขึ้นและรายได้จากการท่องเที่ยวนั้นจะกระจายไปสู่ธุรกิจต่างๆในลักษณะทวิคูณ (สิริญา ถาวร, 2555) ซึ่งอุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันซึ่งทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าโดยทั่วไปและสินค้าท่องเที่ยวอื่นๆเช่นที่พักภัทรโดยสาร์ โรงแรม ร้านอาหารสถานบริการต่างๆซึ่งช่วยเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น และผลจากการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวสามารถทำให้เราทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของจำนวน / รูปแบบนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปในพื้นที่ซึ่งมีปัจจัยมาจากการเปลี่ยนแปลงราคาการประชาสัมพันธ์การแข่งขันการพัฒนาคุณภาพหรือการเพิ่มจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่รองรับนักท่องเที่ยวหรือปัจจัยการปรับเปลี่ยนทางอุปสงค์อื่นๆ (Demand Shifters)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวซึ่งผลักดันให้เกิดการซื้อขายสินค้าโดยทั่วไปและสินค้าท่องเที่ยวอื่นๆดังนี้(สิริญา ถาวร, 2555)

1.ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์

อายุเป็นคุณลักษณะทางประชากรลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีอายุเพิ่มขึ้นจะมีแนวโน้มใช้จ่ายมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัจจัยสี่ การนันทนาการและการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและอายุยังแสดงถึงวัยวุฒิของบุคคลและเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการมีประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาแตกต่างกัน นอกจากนี้อายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่างๆที่แตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงวัย

เพศ เพศที่แตกต่างกันของบุคคลเป็นสถานภาพที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคล โดยเพศจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคลตลอดจนทัศนคติในการเลือกซื้อหรือการใช้จ่ายเพื่อบริการการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

2.ปัจจัยเศรษฐกิจ

สถานะทางเศรษฐกิจ/ รายได้เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยชนิดหนึ่งและเพราะงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยวมีผลในระดับมากต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเสมอมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานที่วิธีการเดินทางและการใช้จ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่างๆที่ต้องจัดเตรียมตั้งนั้นปัจจัยด้านงบประมาณรายได้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวอย่างมากบุคคลที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างกันทั้งการประกอบอาชีพรายได้รวมไปถึงสถานภาพสมรสย่อมจะส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและครอบครัวรายได้ของบุคคลแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแสดงถึงการมีศักยภาพซึ่งบ่งบอกถึงอำนาจการใช้จ่ายในการบริโภคผู้ที่มิมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสในการแสวงหาหรือใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มิมีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ

อาชีพ ลักษณะอาชีพหรือลักษณะแห่งการรวมกลุ่มซึ่งจะบ่งบอกลักษณะเฉพาะของบุคคลเช่นกลุ่มเกษตรกรก็จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องทางด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์การท่องเที่ยวงานทางการเกษตรเป็นต้นในบางกรณีคนที่มิอาชีพอย่างหนึ่งแต่อาจจะไปรวมกลุ่มกับคนที่มิอาชีพหนึ่งก็ได้ซึ่งจะทำให้ความสนใจของเขาขยายวงกว้างออกไป และบุคคลที่ประกอบอาชีพที่มีความมั่นคงจะมีโอกาสที่จะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่าบุคคลที่ประกอบอาชีพไม่มั่นคง

การศึกษา ระดับการศึกษาสามารถบ่งบอกถึงระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคลซึ่งจะมีผลต่อระดับการใช้จ่ายและการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นย่อมมีรายได้ที่มากกว่าผู้ที่มิได้รับการศึกษาและมีกำลังใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า หลักการในการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวก็อาจจะตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการอำนวยความสะดวกมากและให้คุณค่าทางด้านจิตใจเป็นหลัก

สถานภาพสมรส การครองเรือนซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นคนโสดสมรสหม้ายหย่าหรือแยกกันอยู่สถานภาพการสมรสซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อทัศนคติในการตัดสินใจและอิทธิพลต่อการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเช่นผู้ที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตรมักเลือกสถานที่ท่องเที่ยวโดยอาศัยสมาชิกในครอบครัวเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ

3. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

การอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ กันของแต่ละบุคคลย่อมจะส่งผลต่อทัศนคติในการตัดสินใจที่จะเลือกซื้อสินค้าการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันเช่นในกลุ่มคนที่อาศัยในส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมักตัดสินใจที่จะไปท่องเที่ยวในภูมิภาคที่แตกต่างจากที่ตนเองพบอยู่เป็นประจำเช่นคนทางภาคเหนือที่มีวิถีชีวิตอยู่กับภูเขาเป็นประจำโดยอาจเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลในภาคใต้เป็นตัวเลือกอันดับแรกๆเป็นต้นหรือการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวโดยอาศัยปัจจัยด้านระยะเวลาประกอบกับระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวที่สัมพันธ์กันและความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวยังเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวไปยังสถานที่นั้นมากขึ้น

4. ปัจจัยทางวัฒนธรรม

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมความเชื่อหรือกลุ่มความเชื่อทางศาสนาซึ่งหล่อหลอมความคิดรสนิยมและทัศนคติในการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเช่นศาสนาพุทธอิสลามคริสต์หรืออื่นๆย่อมมีแนวคิดวัฒนธรรมประเพณีและหลักการในการคิดตัดสินใจต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่แตกต่างกันตามรายละเอียดปลีกย่อยของแต่ละศาสนาและตามหลักความเชื่อของแต่ละคน

5. ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย

ความเชื่อทางการเมืองและกฎหมายจะส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวเช่นในกลุ่มชาวมุสลิมโดยมักจะไม่เลือกใช้บริการในร้านค้าที่จำหน่ายสุราเนื่องด้วยมีบทบัญญัติทางศาสนาและเป็นกฎหมายในการห้ามบริโภคสุราการเกิดการจราจลทางการเมืองก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในภูมิภาคนั้นได้หรือนโยบายของรัฐบาลอาจจะปิดกั้นหรือส่งเสริมให้มีการตัดสินใจเลือกที่จะท่องเที่ยวได้

6. ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา

การมีข้อเปรียบเทียบในด้านราคาระหว่างแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวเป็นข้อสำคัญในการตัดสินใจในการที่จะเลือกใช้บริการท่องเที่ยวนั้นๆหรืออัตราค่าบริการของราคาค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมกับคุณภาพหรือมีการแจ้งอัตราค่าบริการที่ชัดเจนเป็นต้น

7. ปัจจัยทางสื่อมวลชน

เป็นการโปรโมทหรือการส่งเสริมทางการตลาด เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ การโฆษณา การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ และการให้การศึกษาซึ่งจะมีผลต่อการทราบข้อมูลข่าวสารของแต่ละสถานที่โดยจะอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจที่จะเลือกสถานที่ท่องเที่ยวและการส่งเสริมด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยวเช่นการเข้าไปมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่นเช่นการเล่นตามแบบท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้เป็นการดึงดูดให้บุคคลมีความต้องการเข้าไปท่องเที่ยวและมีการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นต้น

8. ปัจจัยทางเทคโนโลยีและคมนาคมขนส่ง

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและการคมนาคมขนส่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่จะท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ในกลุ่มคนที่ต้องการความสะดวกสบายและมีรสนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวแบบสะดวกสบายเช่นกลุ่มครอบครัวที่มีบุตรหลานย่อมที่จะต้องการท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีความพร้อมและสะดวกปลอดภัยในการเดินทางแตกต่างกันกับกลุ่มที่ชอบท่องเที่ยวแบบผจญภัยอาจคำนึงในข้อนี้้น้อยกว่าทั้งนี้การเดินทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถเลือกเดินได้ทั้งทางอากาศ เช่น เครื่องบินโดยสาร และทางบก เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถทัวร์นำเที่ยว และ ฯลฯ นอกจากนี้บุคคลอาจจะ

ตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวคนเดียวหรือกับคนรู้จัก เช่น เพื่อน ญาติ หรือ บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

9. ปัจจัยด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

การท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยมีคุณภาพได้มาตรฐานมีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้การดูแลและให้การช่วยเหลือเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือย่อมจะส่งผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

10. ปัจจัยด้านบริการ

การบริการของเจ้าหน้าที่บุคลากรของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆสามารถให้การบริการที่ดีสร้างความประทับใจมีมาตรฐานมีการอำนวยความสะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพรวมถึงบรรยากาศในการให้บริการที่สร้างความพึงพอใจย่อมจะส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและการกลับมาใช้บริการในครั้งต่อไปได้

11. ปัจจัยทางด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอาศัยหรือเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆและอาจจะมีการแวะพัก เช่น โรงแรม บังกะโล รีสอร์ท เช่น อาจจะต้องค้างคืนที่นั่นเป็นระยะเวลา 1-3 วัน หรือ 4-6 วันขึ้นไป ก่อนเริ่มออกเดินทางไปยังสถานที่อื่น หรืออาจจะไม่ค้างคืนเลยแต่เป็นการเดินทางไปกลับ ซึ่งระยะเวลาในการท่องเที่ยวหรือการพักอาศัยอยู่นานจะเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น

12. ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวมีมากมายไม่ว่าจะเป็นน้ำตก ทะเล ป่าเขา มีบางสถานที่ที่นักท่องเที่ยวอาจจะยังไม่รู้จักเป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ บางคนอาจจะชอบสถานที่ท่องเที่ยวที่โรแมนติกธรรมชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ และยังมีความชื่นชอบที่แตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด เช่น อาจจะชอบท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย เนื่องจากมีความร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติสูง เป็นต้นและหากสถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีความเจริญมาก เช่น ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเมือง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ต้องจ่ายในเรื่องที่พักอาศัย หรือปัจจัยสี่ย่อมสูงมากไปด้วย

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ซึ่งมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความต้องการซื้อสินค้าและบริการเข้ามา

เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ (Marketing Mix หรือ 8Ps) โดยมีองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้(มาลินี ปิ่นแก้ว, 2552)

องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product Elements)

หมายถึง ผลิตภัณฑ์(Product) ต้องมีสรรพประโยชน์สร้างคุณค่าและความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคสินค้าและบริการท่องเที่ยว (Tourism Product) ทุกอย่างที่เสนอขายแก่นักท่องเที่ยวโดยแบ่งผลิตภัณฑ์ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ผลิตภัณฑ์หลักหมายถึงประโยชน์พื้นฐานที่ผู้ผลิตต้องการให้ผู้บริโภคได้รับ โดยตรงจากการบริโภคผลิตภัณฑ์นั้นๆ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของลูกค้าได้เช่นเกสเฮาส์ โรงแรมหรือบ้านพักซึ่งมีประโยชน์พื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการพักค้างคืน เป็นต้น

2. ผลิตภัณฑ์พื้นฐานหมายถึงลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคสามารถรับรู้ได้เช่นห้องพักเตียงเดี่ยวห้องพักเตียงคู่ห้องพักรวม เป็นต้น

3. ผลิตภัณฑ์คาดหวังหมายถึงคุณสมบัติและเงื่อนไขที่ผู้บริโภคคาดหวังว่าจะได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์และการเสนอผลิตภัณฑ์ที่คาดหวังจะต้องคำนึงถึงความพอใจของผู้บริโภคเป็นหลักเช่นความประทับใจจากการรับบริการด้านที่พักอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพักจะต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เป็นต้น

4. ผลิตภัณฑ์ควมหมายถึงผลประโยชน์เพิ่มเติมหรือบริการที่ผู้ซื้อจะได้รับควบคู่กับการซื้อสินค้าประกอบด้วยบริการก่อนและหลังการขายเช่นเมื่อลูกค้าจะซื้อห้องพักซึ่งจะได้รับบริการในด้านอาหารเช้ารถรับส่งเครื่องดื่มน้ำฟรีการใช้บริการต่างๆจากทางโรงแรมเช่นสระว่ายน้ำห้องฟิตเนสสปา ชาวน่า เป็นต้น

5. ศักยภาพเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หมายถึงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปเพื่อตอบสนองความต้องการแนวทางที่จะทำผลิตภัณฑ์ให้ขายได้โดยมีอยู่สองประเภทคือหนึ่งสินค้าที่มีความแตกต่างการสร้าง ความแตกต่างนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่ลูกค้าสามารถสัมผัสได้จริงว่าแตกต่างกันและลูกค้าตระหนักและชอบในแนวทางนี้เช่นสินค้าสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งใหม่ที่มีความหลากหลายและแตกต่างจากสถานที่ท่องเที่ยวแบบเดิมๆ โดยอาจจะมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงผจญภัยสอดแทรกการให้ความรู้และเรียนรู้วิถีความเป็นอยู่ของคนในชุมชนโดยกลุ่มลูกค้าที่เราจะจับก็จะเป็ลูกค้าที่ไม่มีการแข่งขันมากและสองสินค้าที่มีราคาต่ำนั้นคือการขอมลดในบางด้านที่ไม่สำคัญลงไปเช่นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เน้นกิจกรรมผสมการท่องเที่ยวโดยจะเน้น

---

¹และครอบคลุมถึงบริการ

การเดินทางด้วยเท้าในเส้นทางธรรมชาติเพื่อให้การท่องเที่ยวมีการใช้งบประมาณที่ลดลงการกินอยู่แบบวิถีชาวบ้านตามพื้นที่ที่เข้าไปท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ไม่สูงมากและยังเกิดการเรียนรู้ทางขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในไปด้วยในขณะเดียวกัน

ช่องทางจำหน่าย (Place/Distribution and Time)

ช่องทางจำหน่ายหมายถึงกระบวนการหรือช่องทางจำหน่ายสินค้าและบริการท่องเที่ยวไปให้นักท่องเที่ยวโดยรวดเร็วและสะดวกที่สุดโดยจะต้องคำนึงถึงการเลือกทำเลที่ตั้งของธุรกิจซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากเนื่องจากผู้บริโภคต้องเดินทางไปซื้อสินค้าหรือรับบริการดังนั้นการเลือกทำเลที่ตั้งจะต้องคำนึงถึงเส้นทางคมนาคมและระยะทางนอกจากนี้การบริการที่คำนึงถึงเรื่องของระยะเวลาให้ความสะดวกพออนุรักษ์นักท่องเที่ยวซึ่งในเรื่องการท่องเที่ยวสถานที่และเวลานั้นมีความสำคัญอย่างมากอันจะส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นๆซึ่งผู้บริโภคคาดหวังว่าจะได้รับสินค้าตามกำหนดและตรงเวลา ณ สถานที่ที่สะดวกเหมาะสมเพื่อสามารถใช้บริการสินค้าและบริการในระยะเวลาอันจำกัดและพออนุรักษ์พอดีกับความต้องการ

กระบวนการ (Process)

คือ ขั้นตอนการให้บริการขั้นตอนการจัดส่งสินค้าถึงลูกค้าเป็นกระบวนการที่จะต้องทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดคือกระบวนการตั้งแต่ลำดับการคิดการบริการในระบบงานต่างๆจะต้องไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนรวดเร็วอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าเพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างความสะดวกไม่พอใจให้แก่ลูกค้าได้

ผลิตภาพและคุณภาพ (Productivity and Quality)

หมายถึงประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพจะต้องสามารถรักษามาตรฐานการผลิตและสามารถควบคุมระบบการบริการได้นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงลูกค้าเป็นสำคัญคุณภาพการบริการนั้นจึงจะสามารถสร้างความแตกต่างที่ชัดเจนการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐานทั่วถึงการบริการที่ดีและสร้างความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวโดยเน้นผลผลิตให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ

บุคคล (People)

หมายถึงลูกค้าและบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการให้บริการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อการมีบุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมีความรู้ความสามารถอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าได้อย่างรวดเร็วไม่ผิดพลาดโดยไม่จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มากแต่ให้เน้นถึงบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานและเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างดี

การส่งเสริมการตลาด (Promotion and Education Promotion)

การส่งเสริมการตลาดสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าได้ การส่งเสริมการตลาดไปยังลูกค้าเป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ซื้อโดยอาศัยเครื่องมือที่เหมาะสมการใช้หลักประสานประสานกัน Integrated Marketing Communication (IMC) โดยจะพิจารณาถึงความเหมาะสมของลูกค้าผลิตภัณฑ์คู่แข่งโดยอาศัยเครื่องมือที่ส่งเสริมสำคัญวิธีการที่จะกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวต้องการซื้อสินค้าและบริการเร็วขึ้นซื้อจำนวนมากขึ้นคือ

1. การโฆษณา (Advertising) คือการสร้างแรงจูงใจให้คนคล้อยตามและเชื่อว่าผลิตภัณฑ์ของเราดีโดยการใช้สื่อต่างๆซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของการแจ้งข่าวสารการจูงใจให้เกิดความต้องการเช่น การโฆษณาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์วิทยุโทรทัศน์ป้ายโฆษณาต่างและอินเทอร์เน็ตซึ่งถือเป็นช่องทางใหม่ที่ช่วยสื่อสารประโยชน์ของสินค้าไปยังลูกค้าได้ดีและรวดเร็ว

2. การประชาสัมพันธ์ (Information) คือการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดต่อผลิตภัณฑ์และองค์กร

3. การส่งเสริมการขาย (Sale Promotion) หรือการลดแลกแจกแถมเป็นการติดต่อสื่อสารจากผู้ขายไปยังลูกค้าที่มีอำนาจซื้อโดยตรงพนักงานขายสามารถแนะนำชักชวนให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าและสามารถให้ความช่วยเหลือดูแลลูกค้าและเรียนรู้ล่วงหน้าว่าลูกค้าต้องการอะไรเพื่อทำให้เกิดโอกาสในการขายสินค้าและบริการอื่นเพิ่มเติมในอนาคตการส่งเสริมการขายสามารถกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภคให้เพิ่มสูงขึ้นได้เช่นการลดราคาการแจกสินค้าตัวอย่างการจับฉลากชิงรางวัล เป็นต้น

4. การขายโดยพนักงาน (Personal Selling) คือลูกค้าเข้ามาแล้วเราสามารถปิดการขายได้ใหม่

5. การตลาดทางตรง (Direct Marketing) เป็นการสื่อสารไปยังผู้บริโภคโดยตรงเช่นสื่อสารทาง Internet โทรศัพท์ Magazine เป็นต้น

6. การให้ศึกษา (Education) คือธุรกิจในการบริการจะสมบูรณ์ที่สุดเมื่อผู้ให้บริการกับผู้รับบริการเข้าใจในผลิตภัณฑ์ไปทิศทางเดียวกัน

7. การบอกกล่าวแบบปากต่อปากมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อธุรกิจบริการเพราะผู้ที่เคยใช้บริการรับคุณภาพการบริการของธุรกิจนั้นเป็นอย่างไรจากประสบการณ์ของตนเองแล้วถ่ายทอดประสบการณ์นั้นต่อไปยังผู้อื่นซึ่งอาจจะเป็นผู้ใช้บริการในอนาคตหากผู้ที่เคยใช้บริการมีความรู้สึกที่ดีมีความประทับใจในการบริการก็จะบอกต่อไปยังคนที่รู้จักแต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ที่เคยใช้บริการไม่เกิดความประทับใจในการบริการก็จะบอกต่อในทางลบได้

ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence)

หมายถึงสิ่งภายนอกที่สามารถรับรู้และสัมผัสเช่นอาคารสถานที่ทำเลที่ตั้งพื้นที่ให้บริการตกแต่งสถานที่ที่ให้บริการการขนส่งเครื่องมืออุปกรณ์พนักงานสัญลักษณ์ป้ายโฆษณาต่างๆซึ่งจะมี

ผลกระทบต่อความประทับใจของลูกค้าบรรยากาศขณะซื้อขายสินค้าและบริการและขณะที่นักท่องเที่ยวบริโภคสินค้าโดยจะสามารถสร้างความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจได้ในทันทีเช่นลักษณะทางกายภาพที่ลูกค้าสัมผัสบรรยากาศภายในร้าน

ราคาและต้นทุนการบริการ (Price and Other Cost Service)

หมายถึง ราคาสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่เสนอขายแก่นักท่องเที่ยวโดยมีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ต้นทุนกำหนดราคาตามต้นทุนบวกกำไรวิธีนี้เป็นการคำนวณว่าต้นทุนอยู่ที่เท่าใดแล้วบวกค่าขนส่งค่าแรงบวกกำไรจึงได้มาซึ่งราคาแต่หากราคาที่ได้มาสูงมากอาจจำเป็นต้องมีการทำประชาสัมพันธ์หรือปรับภาพลักษณ์ให้เข้ากับราคาดังนั้น

2. คู่แข่งขัน โดยต้องคำนึงถึงผลของการแข่งเรื่องการค้าซึ่งควรจะกำหนดราคาตามตลาดคือการกำหนดราคาตามคู่แข่งในตลาดซึ่งอาจจะต่ำมากจนจะมีกำไรน้อย ดังนั้นการกำหนดราคาตามตลาดอาจจะต้องคิดคำนวณย้อนกลับว่าต้นทุนสินค้าควรเป็นเท่าไรเพื่อจะได้กำไรตามที่ตั้งเป้าหมายไว้แล้วหาวิธีทางลดต้นทุนลง

3. คุณค่าที่ให้กับลูกค้า

ดังนั้น จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงกล่าวได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ได้ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว	ผู้ศึกษา/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
1. ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว - อายุ - เพศ - สถานภาพสมรส - การศึกษา - อาชีพ - รายได้ - ภูมิฐานะ	เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ(2538) ปวีณา โทณแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546) มาลินี ปิ่นแก้ว (2552) พิรานันท์ นายอง(2553) เกษรศิริ โปฏุก(2555)
2. สถานที่ท่องเที่ยว - ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ - จังหวัดที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ	ปวีณา โทณแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546)

ตารางที่ 2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว(ต่อ)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว	ผู้ศึกษา/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ลักษณะของการท่องเที่ยว - ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว - ท่องเที่ยวกับคนรู้จัก เช่น ญาติ เพื่อน คนรัก - ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ(2538) ปวีณา โทนแก้ว(2542) มาลินี ปิ่นแก้ว (2552)
4. การเดินทาง - ทางอากาศ เช่น เครื่องบิน - ทางบก เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถรับจ้าง	ปวีณา โทนแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546)
5. ระยะเวลา - ไม่ค้างคืน - 1-3 วัน - 4-6 วันขึ้นไป	ปวีณา โทนแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546) พิรานันท์ นายอง(2553) เกษรีศรี โปฏก(2555)
6. วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว - พักผ่อน - เชื่อมญาติ/เพื่อน - ประชุมสัมมนา - การกีฬา - การศึกษา/ทัศนศึกษา - ติดต่อธุรกิจ	ปวีณา โทนแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546) เกษรีศรี โปฏก(2555)
7. การโปรโมท(การตลาด) - การโฆษณา - การประชาสัมพันธ์ - การให้การศึกษ - สื่อสารทางอินเทอร์เน็ต - โทรทัศน์	ปวีณา โทนแก้ว(2542) สาวิตรีแก่นพลอย(2546) มาลินี ปิ่นแก้ว (2552)

ที่มา :จากการรวบรวมเอกสาร

จากตารางปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวได้มีข้อสมมุติฐาน ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวได้แก่

อายุ ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางประชากรลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีอายุเพิ่มขึ้นจะมีแนวโน้มใช้จ่ายมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัจจัยสี่ การนันทนาการและการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ

เพศ เพศที่แตกต่างกันของบุคคลเป็นสถานภาพที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคล โดยเพศจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคลตลอดจนทัศนคติในการเลือกซื้อหรือการใช้จ่ายเพื่อบริการการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

รายได้ เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยชนิดหนึ่งและเพราะงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยวมีผลในระดับมากต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเสมอมากน้อยเพียงใดขึ้นกับสถานที่วิธีการเดินทางและการใช้จ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่างๆที่ต้องจัดเตรียม

อาชีพ ลักษณะอาชีพหรือลักษณะแห่งการรวมกลุ่มซึ่งจะบ่งบอกลักษณะเฉพาะของบุคคลเช่นกลุ่มเกษตรกรก็จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องทางด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์การท่องเที่ยวงานทางการเกษตรเป็นต้นและบุคคลที่ประกอบอาชีพที่มีความมั่นคงจะมีโอกาสที่จะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่าบุคคลที่ประกอบอาชีพไม่มั่นคง

การศึกษา ระดับการศึกษาสามารถบอกถึงระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อระดับการใช้จ่ายและการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นย่อมมีรายได้ที่มากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา และมีกำลังใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า หลักการในการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวก็อาจจะตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการอำนวยความสะดวกมากและให้คุณค่าทางด้านจิตใจ

สถานภาพสมรส การครองเรือนซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นคน โสดสมรสหม้ายหย่าหรือแยกกันอยู่สถานภาพการสมรสซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อทัศนคติในการตัดสินใจและอิทธิพลต่อการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเช่นผู้ที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตรมักเลือกสถานที่ท่องเที่ยวโดยอาศัยสมาชิกในครอบครัวเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ

ภูมิลำเนา การอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ กันของแต่ละบุคคลย่อมจะส่งผลต่อทัศนคติในการตัดสินใจที่จะเลือกซื้อสินค้าการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันเช่นในกลุ่มคนที่อาศัยในสวนใดส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมักตัดสินใจที่จะไปท่องเที่ยวในภูมิภาคที่แตกต่างจากที่ตนเองพบอยู่เป็นประจำเช่นคนทางภาคเหนือที่มีวิถีชีวิตอยู่กับภูเขาเป็นประจำโดยอาจเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลในภาคใต้เป็นตัวเลือกอันดับแรกๆ เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวมีมากมายไม่ว่าจะเป็นน้ำตก ทะเล ป่าเขา มีบางสถานที่ที่นักท่องเที่ยวอาจจะยังไม่รู้จักเป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ บางคนอาจจะชอบสถานที่ท่องเที่ยวที่โรแมนติก ธรรมชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ และยังมีความชื่นชอบที่แตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด เช่น อาจจะชอบท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย เนื่องจากมีความ

ร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติสูง เป็นต้นและหากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเจริญมาก เช่น ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเมือง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ต้องจ่ายในเรื่องที่พักอาศัย หรือปัจจัยสี่ย่อมสูงมากไปด้วย

3. ลักษณะของการท่องเที่ยว

ลักษณะการท่องเที่ยว เช่น การเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองคนเดียว ซึ่งอาจจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวน้อยกว่าการเดินทางท่องเที่ยวกับคนรู้จักหลายคน เช่น การเดินทางไปเที่ยวแบบครอบครัว ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารและที่พักอาศัยก็จะเพิ่มขึ้นตามจำนวนคนในครอบครัวที่ร่วมเดินทางไปด้วย

4. ปัจจัยด้านการเดินทาง

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและการคมนาคมขนส่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่จะท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ในกลุ่มคนที่ต้องการความสะดวกสบายและมีรสนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวแบบสะดวกสบายเช่นกลุ่มครอบครัวที่มีบุตรหลานย่อมที่จะต้องการท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีความพร้อมและสะดวกปลอดภัยในการเดินทางแตกต่างกันกับกลุ่มที่ชอบท่องเที่ยวแบบผจญภัยอาจคำนึงในข้อนี้น้อยกว่าทั้งนี้การเดินทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถเลือกเดินได้ทั้งทางอากาศ เช่น เครื่องบินโดยสาร และทางบก เช่น รถยนต์ส่วนตัว เป็นต้น

5. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว

ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอาศัยหรือเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆและอาจจะมีการแวะพัก เช่น โรงแรม บังกะโล รีสอร์ท เช่น อาจค้างคืนที่นั่นเป็นระยะเวลา 1-3 วัน หรือ 4-6 วันขึ้นไป ก่อนเริ่มออกเดินทางไปยังสถานที่อื่น หรืออาจจะไม่ค้างคืนเลยแต่เป็นการเดินทางไปกลับ ซึ่งระยะเวลาในการท่องเที่ยวหรือการพักอาศัยอยู่นานจะเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น

6. วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว เช่น เพื่อพักผ่อน เป็นการเดินทางในวันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร อันเป็นการขจัดความเมื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจจากการทำงานให้หมดไป และเรียกพลังกำลังกลับคืนมา การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตรอันเป็นการสร้างสัมพันธภาพให้ดียิ่งขึ้น การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนาการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิงเป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมการแข่งขันกีฬา หรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือเล่นกีฬาในท้องถิ่นนั้น เช่น การชมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและด้วยวัตถุประสงค์อื่น ๆ เป็นต้น

7. การส่งเสริมหรือโปรโมททางด้านการตลาด

การส่งเสริมการตลาดสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคหันมาสนใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เกิด

ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้จ่ายทำให้ผู้บริโภคอยากเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่วุ่นวายมากขึ้น เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การให้การศึกษา การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต และทางโทรทัศน์ เป็นต้น

2.1.6 ทฤษฎีทางเศรษฐมิติ

1.) สถิติทดสอบ Cross Tap การทดสอบตัวแปรทางด้าน Row และ Column ของตารางแจกแจงความถี่แบบ 2 ทางนั้นมีเงื่อนไขว่าตัวแปรทั้งสองเป็นเชิงกลุ่มในรูปทั่วไปตารางแจกแจงความถี่ของ 2 ตัวแปรจะมีลักษณะดังนี้ตัวแปรทางด้าน Row จะมี r ระดับตัวแปรด้าน Column จะมี c ระดับจำนวน $Cell = r \times c$

O_{ij} = จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่รวบรวมจากข้อมูลตัวอย่างใน Cell (i, j) และ $i = 1, 2, \dots, r; j = 1, 2, \dots, c$

r_i = ความถี่ที่เกิดขึ้นในข้อมูลตัวอย่างใน Row ที่ i

c_j = ความถี่ที่เกิดขึ้นในข้อมูลตัวอย่างใน Column ที่ j

n = จำนวนข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด = $\sum r_j = \sum c_j$

Row Variable	Column Variable				Total
	1	2	...	C	
1	O_{11}	O_{12}	...	O_{1c}	r_1
2	O_{21}	O_{22}	...	O_{2c}	r_2
.	.	.	...	...	.
.	.	.	...	...	.
r	O_{r1}	O_{r2}	...	O_{rc}	r_r
	C_1	C_2	...	C_c	$n = \sum r_j = \sum c_j$

2) Quantile Regression (Chen , 2005) ซึ่งความแตกต่างจากการใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยโดยทั่วไป (Ordinary Regression Analysis) คือจะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาเพียงค่าเดียวที่ค่าเฉลี่ยแต่การวิเคราะห์ถดถอยแบบควอนไทล์จะให้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาได้หลายค่าตามการแบ่งระดับของควอนไทล์กล่าวคือถ้าประมาณค่าที่ควอนไทล์ 0.1 ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาหนึ่งค่าถ้าประมาณค่าที่ควอนไทล์ 0.5 ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาอีกหนึ่งค่าโดยการแบ่งระดับควอนไทล์จะ

แบ่งตามขนาดของข้อมูลตัวแปรตามจากน้อยไปมากหากฟังก์ชันการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวแปร $Y(F(y))$ มีดังนี้

$$F(y) = \text{Prob}(Y \leq y) \quad 2.1$$

และกำหนดให้ τ คือ ณ Quantile ของ Y โดย $0 < \tau < 1$

$$Q(\tau) = \inf \{y : F(y) \geq \tau\} \quad 2.2$$

ที่ $\tau \in [0,1]$ กำหนดให้ Loss Function คือ $\rho_\tau(y) = y(\tau - I(y < 0))$ ลักษณะเฉพาะของ Quantile

จะลดการสูญเสียที่คาดหวังของ $Y - u$ ในส่วนของ u

$$\min E(\rho_\tau(Y - u)) = \min(\tau - 1) \int_{-\infty}^u (Y - u) dF_y(Y) + \tau \int_u^{\infty} (Y - u) dF_y(y) \quad 2.3$$

จากสมการนี้สามารถแสดงโดยการตั้งค่าอนุพันธ์ของฟังก์ชันการสูญเสียที่คาดว่าจะจะเป็น 0 ซึ่งอธิบายได้ว่า

$$0 = (1 - \tau) \int_{-\infty}^{q_\tau} dF_y(y) - \tau \int_{q_\tau}^{\infty} dF_y(y) \quad 2.4$$

$$\text{จะลดสมการได้ } 0 = F_y(q_\tau) - \tau$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } F_y(q_\tau) = \tau$$

ดังนั้น ρ_τ คือ τ ณ Quantile ของตัวแปรสุ่ม Y สามารถเขียนในรูปแบบสมการอย่างง่ายของ

Quantile Regression คือ

$$\hat{q}_\tau = \arg \min \sum_{i=1}^n \rho_\tau(y_i - q)$$

$$\text{หรือ } \hat{q}_\tau = \arg \min [(\tau - 1) \sum_{y_i < q} (y_i - q) + \tau \sum_{y_i > q} (y_i - q)] \quad 2.5$$

จากนั้นแก้สมการ สมมติ τ คือ Quantile ดังนั้นจะได้

$$Q_{Y/X}(\tau) = X \beta_\tau \quad 2.6$$

ให้เป็นฟังก์ชันการแจกแจงของ Y โดยหา β_τ ได้ดังนี้

$$\beta_\tau = \arg \min E(\rho_\tau(Y - X\beta)) \quad 2.7$$

และหาแบบ Analog จากการประมาณค่า β จะได้

$$\beta_\tau = \arg \min \sum_{i=1}^n (\rho_\tau(Y - X\beta)) \quad 2.8$$

ซึ่งเป็นค่า $\beta(\tau)$ ณ ระดับควอนไทล์ใด ๆ $\tau \in (0,1)$ ค่า $\beta(\tau)$ เรียกว่าการถดถอยแบบควอนไทล์ที่ระดับ

ควอนไทล์ที่ τ โดยในกรณีที่ $\tau = 0.5$ คือค่าน้อยที่สุดของผลรวมของค่าสัมบูรณ์ของส่วนที่เหลือ (ผลรวมของการช่วยลดเหลือแน่นอน) หรือ คือการถดถอยมัธยฐาน (ถดถอยเฉลี่ย)

มนธิชา กองเพชรวัฒนา (2555) จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีกับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย ด้วยวิธีการถดถอยแบบควอนไทล์กล่าวว่า Colin (Lin) Chen, SAS Institute Inc., Cary, NC (2004) ได้ทำการศึกษาวิธีถดถอยควอนไทล์ซึ่งถูกพัฒนาโดย Koenker และ Bassett (1978) โดยเป็นส่วนขยายของการประมาณค่าโดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยโดยทั่วไปซึ่งมีข้อดีคือการใช้สมการถดถอยในการประมาณค่ามัธยฐานแต่วิธีการถดถอยแบบควอนไทล์ดีกว่าการใช้สมการการวิเคราะห์การถดถอยโดยทั่วไปเพราะในการประมาณค่าการถดถอยแบบควอนไทล์จะลดข้อผิดพลาดได้มากกว่าซึ่งเงื่อนไขการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันของแนวโน้มเข้าสู่ศูนย์กลางและการแจกแจงตัวทางสถิติทำให้การวิเคราะห์มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากกว่าและแบบจำลองการถดถอยแบบควอนไทล์เป็นแบบจำลองที่กำหนดให้ Y เป็นตัวแปรสุ่มโดยฟังก์ชันของการแจกแจงความน่าจะเป็น

2.1.7 Quantile Regression Testing

Trzpiot (2011) จากการศึกษา Koenker (2005) มาประยุกต์ใช้เราจะได้คุณสมบัติเชิงเส้นของ Wald Test โดยเราสามารถแนะนำให้ใช้ Quantile Regression Testing ซึ่งเป็นส่วนประกอบในการใช้งานจริงของ Nonparametric Test โดยเฉพาะในกรณีกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กนอกจากนี้เรายังสามารถนำมาใช้รวมกันกับ Quantile Regression Testing ที่มีคำสั่งแตกต่างกันไปเพื่อตรวจสอบชนิดของข้อกำหนดต่างๆ และประโยชน์ของ Quantile Regression Testing ที่มีต่อ Nonparametric Specification Test คือ

1. เมื่อ Quantile Regression Testing เป็นอิสระจากทางเลือกของ Kernel Function และ Bandwidth Parameter แล้ว Quantile Regression Testing จึงง่ายต่อการใช้งานมากกว่าการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์

2. ในกรณีกลุ่มตัวอย่างเล็กๆ (โดยทั่วไปน้อยกว่า 100 ตัวอย่าง) QRESET จะมีประสิทธิภาพมากกว่า Zheng's Test แต่ในทางกลับกันข้อเสียของ QRESET คือข้อที่ว่า QRESET ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกันสำหรับประเภทของ Misspecification ทั้งหมด นอกจากนี้ QRESET หาได้มา

จากการประมาณพหุนามของQuantile Function แบบมีเงื่อนไข ดังนั้น มันอาจจะมีผลลัพธ์ที่ไม่ดีในกรณีที่การประมาณพหุนามนี้ไม่เที่ยงตรง จากข้อโต้แย้งเหล่านี้ เราจึงสามารถให้คำแนะนำให้ใช้ QRESET เป็นส่วนประกอบของ Nonparametric Specification Test โดยเฉพาะในกรณีกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

ปวีณา โทณแก้ว(2542) ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทย 900 คน โดยการใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาพัก โดยเฉลี่ย พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวซึ่งมีระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ เพศของนักท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย ส่วนอายุของนักท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว คือ เมื่อมีอายุมากขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น การศึกษาของนักท่องเที่ยวพบว่า การศึกษาในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยวพบว่า อาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน/ทำงานในครอบครัวจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ และรายได้ของนักท่องเที่ยวพบว่า เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น

กรรณา บุญมาเรือน(2546) ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่าจากการศึกษาตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจท่องเที่ยวยังต่างประเทศของผู้บริโภคโดยข้อมูลอนุกรมเวลาในช่วงปี ค.ศ. 1981 ถึง 2000 ประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยต่อหัว เงินตราระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และตัวแปรหุ่น ได้แก่ วิกฤตเศรษฐกิจเอเซียและสงครามอ่าวเปอร์เซีย และใช้ความสัมพันธ์ระยะยาวของตัวแปรที่ได้ทั้งหมดใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติ พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อนักท่องเที่ยว

จีน คือ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว ส่วนด้านปัจจัยค่าใช้จ่ายในการทางมีนัยสำคัญมากที่สุดต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันนี้ โดยเมื่อค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 1 ดอลลาร์สหรัฐ จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 7,628 คน นอกจากนี้เหตุการณ์ต่างๆ พบว่าวิกฤตเศรษฐกิจเอเชียมีผลกระทบทางด้านบวกต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีความได้เปรียบทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับประเทศไทยมากที่สุดเนื่องมาจากการอ่อนค่าของค่าเงินบาท โดยจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 383,663 คน นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันเพิ่มขึ้น 275,996 คน โดยผลกระทบด้านลบจะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวเอเชียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผลกระทบจากสงครามอ่าวเปอร์เซียจะส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง 251,086 คน

รุจิรา คุณเลิศ(2550)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติภายในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่าจากการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงใหม่ 300 คน โดยการศึกษาได้ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดพร้อมกับการทดสอบปัญหาที่ค่าความคาดเคลื่อนที่มีความแปรปรวนไม่คงที่ รวมทั้งทำการทดสอบการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้วยตัวแปรหุ่นพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติภายในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ $\alpha=0.01$ คือ รายได้ของนักท่องเที่ยวและอายุของนักท่องเที่ยว โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว แต่ระยะเวลาในการพำนักของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เพศไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

นพรัตน์ อางเอี่ยม (2551)ศึกษาวิจัยในเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 400 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ (T-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟอ (Scheffe's test) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี คือ ราคาของสินค้าและบริการ การให้บริการ การจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด บุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการ

ท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี โดยได้มีการจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรสในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนพบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

มาลินี ปิ่นแก้ว(2552)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่กำลังเดินทางท่องเที่ยว ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่จำนวน 300 คน ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิตสเกลพบว่าหากพิจารณาปัจจัยทางด้านเพศและอาชีพพบว่า เพศชายและผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำมีความเห็นว่าความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวมีอิทธิพลมากที่สุด แต่เพศหญิงและผู้มีอาชีพที่มีรายได้ไม่ประจำมีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่มีผลมากที่สุด และเมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านรายได้ พบว่าผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาทต่อเดือนมีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่มีผลมากที่สุด ขณะที่ผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไปมีความเห็นว่าการที่แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของแหล่งท่องเที่ยวมีผลมากที่สุดพฤติกรรมในการท่องเที่ยวภายในประเทศพบว่าส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน ซึ่งได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อนหรือคนรู้จัก โดยมีการใช้รถส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางซึ่งส่วนใหญ่เดินทางร่วมกับญาติพี่น้องสถานที่พักแรมคือโรงแรมระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยคือ 3 วันมีการจัดการการท่องเที่ยวด้วยตนเองโดยในการเดินทางแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวจะมีการกันรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยว

พิรณันท์ นายอง(2553)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยของนักท่องเที่ยวชาวไทย” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิตสเกลและการจำแนกพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย คือ สิ่งดึงดูดของสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความสอดคล้องในด้านงบประมาณของนักท่องเที่ยว โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ซึ่งเดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับญาติพี่น้องโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว แหล่งท่องเที่ยว 3 อันดับที่ยื่นชอบ ได้แก่ อันดับที่ 1 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อันดับที่ 2 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

และอันดับที่ 3 อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการท่องเที่ยว คือ จากเพื่อนและคนรู้จักแนะนำ และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยพหุวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวชาวไทยพบว่า มีตัวแปรอิสระ 7 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายต่อวันต่อคนของนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา

สาธิตา คงสนทนา(2553)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square พบว่า การท่องเที่ยวโดยมีบุคคลที่ร่วมเดินทางมาด้วยจะมีความสัมพันธ์กับอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ด้านจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน และส่วนประสมการตลาดทางด้านราคา ด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์กับอายุ อาชีพ จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้งจะมีความสัมพันธ์กับอายุ อาชีพ จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์และด้านราคา ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านเจตนาในการกลับมาท่องเที่ยวในอนาคตจะมีความสัมพันธ์กับอายุ อาชีพ จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ศัญชัย ยอดจันทร์(2554)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวบึงสีไฟจังหวัดพิจิตร” โดยการศึกษานี้ได้ทำการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในบึงสีไฟจังหวัดพิจิตร จำนวน 300 คน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมจะใช้สถิติเชิงพรรณนาด้านปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวโดยการให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิตสเกล และด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุไม่เกิน 21-40 ปีสถานภาพโสดมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวระดับการศึกษาปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ย 5,000-15,000 บาทต่อเดือน มีวัตถุประสงค์หลัก

ในการมาเที่ยวบึงสีไฟเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจซึ่งเดินทางมาเที่ยวกับเพื่อน โดยยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ส่วนตัวระยะเวลาในการเที่ยวชมนั้นไม่เกิน 1 ชั่วโมงต่อครั้ง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการท่องเที่ยวเฉลี่ยแล้วอยู่คนละ 580.95 บาทด้านปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวบึงสีไฟจังหวัดพิจิตรมากที่สุดคือปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ของบึงสีไฟซึ่งประกอบไปด้วยด้านชื่อเสียงของบึงสีไฟบรรยากาศของบึงสีไฟมีความสวยงามและมีสถานที่เพื่อการพักผ่อนที่หลากหลายกิจกรรมของบึงสีไฟมีความน่าสนใจด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวบึงสีไฟจังหวัดพิจิตรพบว่าปัจจัยด้านอายุและภูมิลำเนา นั้นส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันส่วนปัจจัยด้านเพศและรายได้ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 5 ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดด้านลักษณะทางกายภาพมากที่สุดโดยมีความพึงพอใจต่อขนาดของสถานที่กว้างขวางและมีการแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนมากที่สุดรองลงมาคือพึงพอใจต่อความสะอาดของสถานที่และภายในบริเวณบึงสีไฟมีเส้นทางเดินที่ได้สะดวก

ธิดารักษ์ นิภาวงษ์ (2554)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่ผลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองพัทธยา” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทธยาจำนวน 400 คน โดยทำการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการวัดแบบประเมินค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 4.4 ช่วงอายุ 26-40 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 25,000 บาทและพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่เกิน 5,000 บาทต่อครั้ง มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ซึ่งเดินทางมากับเพื่อนและใช้รถยนต์ส่วนตัว ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2-3 วัน โดยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวพัทธยาอันดับแรกคือ สถานที่ซึ่งมีความสวยงามด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ อรรถาศัยของคนในท้องถิ่น ระดับราคาสินค้าและบริการ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และข้อมูลข่าวสารในการท่องเที่ยว

ศรายุทธ ทองหมั่น(2556)ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพำนักอยู่ที่เกาะสมุยจำนวน 400 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า การแสวงหาความแปลกใหม่จากการท่องเที่ยวด้านความตื่นเต้น และด้านการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ทำประจำ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ปัจจัยทางด้านคุณภาพการให้บริการและด้านระยะเวลาการท่องเที่ยวต่อครั้งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้แต่ง	หัวข้อ	วิธีการศึกษา
ปวีณา โทณแก้ว (2542)	ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย	การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย
กรุณา บุญมาเรือน (2546)	ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย	ตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจท่องเที่ยวขังต่างประเทศของผู้บริโภคโดยข้อมูลอนุกรมเวลาในช่วงปี ค.ศ. 1981 ถึง 2000 ประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยต่อหัว เงินตราระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และตัวแปรหุ่นและใช้ความสัมพันธ์ระยะยาวของตัวแปรที่ได้ทั้งหมดใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติ
รุจิรา คุณเลิศ (2550)	ปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติภายในจังหวัดเชียงใหม่	เก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยการศึกษาได้ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดพร้อมกับการทดสอบปัญหาที่ค่าความคาดเคลื่อนที่มีความแปรปรวนไม่คงที่รวมทั้งทำการทดสอบการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้วยตัวแปรหุ่น
นพรัตน์ อาจเอี่ยม (2551)	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี	เก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ท่องเที่ยวไปยังเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ (T-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟอ (Scheffe's test)

ตารางที่ 2.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้แต่ง	หัวข้อ	วิธีการศึกษา
มาลินี ปิ่นแก้ว (2552)	ปัจจัยที่มีผลต่อการ เดินทางท่องเที่ยว ภายในประเทศของ นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่	เก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่กำลังเดินทางท่องเที่ยว ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิทสเกล
พิรานันท์ นายอง (2553)	ปัจจัยที่มีผลต่อการ ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย	การเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิทสเกลและการจำแนกพหุ
สาธิตา คงสนทนา (2553)	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวไทยใน ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ	การเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square
สัญญาชัยยอด จันทร์ (2554)	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ นักท่องเที่ยวชาวไทยใน การท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร	การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในบึงสีไฟจังหวัดพิจิตร วิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมจะใช้สถิติเชิงพรรณนาด้านปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวโดยวิธีการให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิทสเกล และด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ธิดารักษ์ นิภาวงษ์ (2554)	ปัจจัยที่ผลต่อ นักท่องเที่ยวชาวไทยใน การท่องเที่ยวเมืองพัทธา	การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทธา โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวัดแบบประเมินค่าตามแนวคิดของลิเคิทสเกล
ศรายุทธ ทองหมั่น (2556)	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติในเกาะสม มุข จังหวัดสุราษฎร์ธานี	การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพำนักอยู่ที่เกาะสมมุข โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

2.6 ช่องว่างองค์ความรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้ศึกษามาข้างต้น พบว่างานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่งมีความแตกต่างจากงานวิจัยอื่น โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลตัวอย่างเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเก็บอย่างง่ายจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ Quantile Regression และ Cross Tab ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาชิ้นนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติภายในประเทศไทยแต่ยังไม่มีผู้ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นงานวิจัยครั้งนี้ น่าเชื่อว่าจะเป็งานวิจัยครั้งแรกที่ศึกษาในเรื่องดังกล่าว

2.7 สรุป

ในบทที่ 2 นี้ได้อธิบายถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นหลัก ๆ ประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุ 2) การท่องเที่ยว 3) ประเภทของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 4) ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว 5) แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 6) ทฤษฎีทางเศรษฐมิติ และ 7) Quantile Regression Testing นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ และอธิบายเกี่ยวกับช่องว่างองค์ความรู้ ที่ทำให้เกิดงานวิจัยชิ้นนี้ โดยวิธีการวิจัยซึ่งอธิบายโครงสร้างของแบบจำลองที่ใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ จะกล่าวถึงในบทถัดไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ตามประเด็นดังต่อไปนี้ 1) กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา 2) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา 3) วิธีการศึกษา และ 4) การวิจัยและจริยธรรม

3.1 แผนการดำเนินการ ขอบเขตและวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมค่าใช้จ่ายเงินของผู้สูงอายุไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ณ จังหวัดเชียงใหม่ในช่วงเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558

3.1.1 กรอบแนวคิด

การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในครั้งนี้ จะได้แบบจำลอง ดังภาพที่ 3.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ำยในการท่งเที่ยวของผู้สูงอายุ

จากภาพที่ 3.1 แสดงให้เห็นถึงกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการถดถอยแบบควอนไทล์ (Quantile Regression) (Chen,2005) ซึ่งแตกต่างจากการวิเคราะห์การถดถอยโดยทั่วไป (Ordinary Regression Analysis) ที่จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาเพียงค่าเดียวที่ค่าเฉลี่ยแต่การวิเคราะห์ถดถอยแบบควอนไทล์จะให้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาได้หลายค่าตามการแบ่งระดับของควอนไทล์กล่าวคือถ้าประมาณค่าที่ควอนไทล์ 0.1 ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาหนึ่งค่าถ้าประมาณค่าที่ควอนไทล์ 0.5 ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ออกมาอีกหนึ่งค่าโดยการแบ่งระดับควอนไทล์จะแบ่งตามขนาดของข้อมูลตัวแปรตามจากน้อยไปมากหากฟังก์ชันการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวแปร $Y(F(y))$ มีดังนี้

$$F(y) = \text{Prob}(Y \leq y) \quad 3.1$$

และกำหนดให้ τ คือ ณ Quantile ของ Y โดย $0 < \tau < 1$

$$Q(\tau) = \inf \{y : F(y) \geq \tau\} \quad 3.2$$

ที่ $\tau \in [0,1]$ กำหนดให้ Loss Function คือ $\rho_\tau(y) = y(\tau - I(y < 0))$ ลักษณะเฉพาะของ Quantile จะลดการสูญเสียที่คาดหวังของ $Y - u$ ในส่วนของ u

$$\min E(\rho_\tau(Y - u)) = \min(\tau - 1) \int_{-\infty}^u (Y - u) dF_y(Y) + \tau \int_u^{\infty} (Y - u) dF_y(y) \quad 3.3$$

จากสมการนี้สามารถแสดงโดยการตั้งค่าอนุพันธ์ของฟังก์ชันการสูญเสียที่คาดว่าจะเป็น 0 ซึ่งอธิบายได้ว่า

$$0 = (1 - \tau) \int_{-\infty}^{q_\tau} dF_y(y) - \tau \int_{q_\tau}^{\infty} dF_y(y) \quad 3.4$$

$$\text{จะลดสมการได้ } 0 = F_y(q_\tau) - \tau$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } F_y(q_\tau) = \tau$$

ดังนั้น ρ_τ คือ τ ณ Quantile ของตัวแปรสุ่ม Y สามารถเขียนในรูปแบบสมการอย่างง่ายของ

Quantile Regression คือ

$$\hat{q}_\tau = \arg \min \sum_{i=1}^n \rho_\tau(y_i - q)$$

$$\text{หรือ } \hat{q}_\tau = \arg \min [(\tau - 1) \sum_{y_i < q} (y_i - q) + \tau \sum_{y_i > q} (y_i - q)] \quad 3.5$$

จากนั้นแก้สมการ สมมติ τ คือ Quantile ดังนั้นจะได้

$$Q_{Y/X}(\tau) = X \beta_\tau \quad 3.6$$

ให้เป็นฟังก์ชันการแจกแจงของ Y โดยหา β_τ ได้ดังนี้

$$\beta_\tau = \arg \min E(p_\tau(Y - X\beta)) \quad 3.7$$

และหาแบบ Analog จากการประมาณค่า β จะได้

$$\beta_\tau = \arg \min \sum_{i=1}^n (\rho_\tau(Y - X\beta)) \quad 3.8$$

ซึ่งเป็นค่า $\beta(\tau)$ nderดับควอนไทล์ใดๆ $\tau \in (0,1)$ ค่า $\beta(\tau)$ เรียกว่าการถดถอยแบบควอนไทล์ที่ระดับควอนไทล์ที่ τ โดยในกรณีที่ $\tau = 0.5$ คือค่าน้อยที่สุดของผลรวมของค่าสัมบูรณ์ของส่วนที่เหลือ (ผลรวมของการชวตคเหลือแน่นอน) หรือ คือการถดถอยมัธยฐาน (ถดถอยเฉลี่ย)

ดังนั้นจะได้แบบจำลอง $y_i = f(x_1, x_2, \dots, x_{28})$

$$\text{จากสมการที่ (8)} \quad y_i = x + \hat{b}_1 x_1 + \dots + \hat{b}_{28} x_{28}$$

กำหนด $y_i =$ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวทั้งหมดของผู้สูงอายุ

$X_1 =$ อายุ

$X_2 =$ รายได้

$X_3 =$ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว

ข้อสมมุติฐานงานวิจัยของควอนไทล์

$H_0: \tau_1 = \tau_2$ บัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

$H_1: \tau_1 \neq \tau_2$ บัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

1. อายุ ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางประชากรลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีอายุเพิ่มขึ้นจะมีแนวโน้มใช้จ่ายมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นบัจจัยลี การนันทนาการและการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจดังนั้น ตัวแปรอายุจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวทางบวก

2. รายได้เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยชนิดหนึ่งและเพราะงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยวมีผลในระดับมากต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเสมอมากน้อยเพียงใดขึ้นกับสถานที่วิธีการเดินทางและการใช้จ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่าง ๆ ที่ต้องจัดเตรียม ดังนั้น ตัวแปรรายได้จะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวทางบวก

3. ระยะเวลาในการท่องเที่ยวระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอาศัยหรือเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆและอาจจะมีการแวะพัก เช่น โรงแรม บังกะโล รีสอร์ท เช่น อาจจะต้องคืนที่นั้นเป็นระยะเวลา 1-3 วัน หรือ 4-6 วันขึ้นไป ก่อนเริ่มออกเดินทางไปยังสถานที่อื่น หรืออาจจะไม่ค้างคืนเลยแต่เป็นการเดินทางไปกลับ ซึ่งระยะเวลาในการท่องเที่ยวหรือการพักอาศัยอยู่นานจะเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้น ตัวแปรระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวทางบวก

ข้อสมมุติฐานงานวิจัยของไคสแคว์

H_0 : ตัวแปรค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเป็นอิสระหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ตัวแปรค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่เป็นอิสระกันหรือมีความสัมพันธ์กัน

โดยตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาและระดับการศึกษา

1. เพศ ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางประชากรลักษณะหนึ่งที่ไว้ระบุเพศชายหรือหญิง เนื่องจากความต้องการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเป็นพฤติกรรมทั่วไปไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศชายหรือเพศหญิงเท่านั้น ดังนั้น เพศจึงไม่ได้มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

2. อาชีพ ซึ่งจะบ่งบอกได้ถึงระดับรายได้ที่บุคคลจะได้รับ หากบุคคลมีรายได้ประจำซึ่งเป็นกลุ่มที่มีรายได้แน่นอนและมั่นคง เช่น ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จึงทำให้สามารถมีเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้น อาชีพจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

3. สถานภาพสมรส สถานภาพโสดจะมีรายได้ของตนเองเท่านั้น และการมีรายได้มากขึ้นของผู้ที่มีสถานภาพสมรสจึงเป็นตัวส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวมากขึ้น การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากคู่สมรสเนื่องจากทำให้สมาชิกในครอบครัวใกล้ชิดกันมากขึ้น ดังนั้น สถานภาพสมรสจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

4. ภูมิลำเนา คือ แหล่งที่อยู่อาศัยของบุคคล การที่บุคคลมีภูมิลำเนาใกล้กับแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวก็จะส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวน้อยกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาไกลจากแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้น ภูมิลำเนาจึงมีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

5. ระดับการศึกษา การที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นมีโอกาสที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้มากกว่าเนื่องจากระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทของอาชีพและรายได้ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมี

แนวโน้มที่จะมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ที่ดีกว่า มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้มากกว่าอันเนื่องมาจากอาชีพ เช่น ไปประชุมหรือสัมมนา ไปติดต่อราชการ เป็นต้น ดังนั้น ระดับการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กันกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการท่องเที่ยวของไทย ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์จึงต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูล Cross – Sectional Data ซึ่งได้มาจากการเก็บแบบสอบถาม ซึ่งมีการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวในช่วงเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทความ สิ่งพิมพ์ งานวิจัย นิตยสาร หนังสือ รวมทั้งสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจให้สมบูรณ์แบบมากขึ้น โดยงานวิจัยหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ นั้นเป็นเอกสารที่ทำการตีพิมพ์อยู่ในระหว่างปี พ.ศ. 2554–2558

3.3 วิธีการศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บแบบสอบถามจากผู้สูงอายุชาวไทยเพื่อทำการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีเป้าหมายที่จะเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ โดยจำนวนผู้สูงอายุชาวไทยที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 400 ตัวอย่างได้มาจากการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ดังนี้ (Yamane, 1968)

$$n = \frac{N}{1 + [N(e^2)]} \quad (1)$$

กำหนดให้ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในประเทศไทย

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนผู้สูงอายุชาวไทยที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2557¹ ซึ่งมีจำนวน 243,650 คน และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5 (0.05) ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุชาวไทย ที่ได้จากการคำนวณเพื่อใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จะมีจำนวน 400 ตัวอย่าง ดังนี้คือ

$$n = \frac{243,650}{1 + [243,650(0.05^2)]}$$

$$= 399.344 \text{ ตัวอย่าง}$$

ดังนั้น การศึกษาแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของตัวแปรต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นในแบบจำลองครั้งนี้จะ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

3.3.2 การออกแบบสอบถาม

การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)จะเป็นเครื่องมือหลักในการรวบรวมข้อมูลเพื่อ ทำการศึกษาเรื่องแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้แบ่ง แบบสอบถามออกเป็น7ส่วน โดยสามารถพิจารณาได้จากตารางที่4ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงลักษณะของแบบสอบถาม

ส่วนที่	บริบทหลักของการศึกษาและส่วนประกอบ	ลักษณะของการวัดข้อมูล
1	ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว - อายุ - เพศ - สถานภาพสมรส - การศึกษา - อาชีพ - รายได้ - ภูมิลำเนา	นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale) นามบัญญัติ (Nominal Scale)

¹ข้อมูลล่าสุด ณ ปัจจุบัน

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงลักษณะของแบบสอบถาม(ต่อ)

ส่วนที่	บริบทหลักของการศึกษาและส่วนประกอบ	ลักษณะของการวัดข้อมูล
2	สถานที่ท่องเที่ยว - ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ - จังหวัดที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
3	- ลักษณะของการท่องเที่ยว - ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว - ท่องเที่ยวกับคนรู้จัก เช่นญาติ เพื่อน คนรัก - ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
4	การเดินทาง - ทางอากาศ เช่น เครื่องบิน - ทางบก เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถรับจ้าง	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
5	ระยะเวลา - ไม่ค้างคืน - 1-3 วัน - 4-6 วันขึ้นไป	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
6	วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว - พักผ่อน - เยี่ยมญาติ/เพื่อน - ประชุมสัมมนา - การกีฬา - การศึกษา/ทัศนศึกษา - ติดต่อธุรกิจ	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
7	การโปรโมท(การตลาด) - การโฆษณา - การประชาสัมพันธ์ - การให้การศึกษา - สื่อสารทางอินเทอร์เน็ต - โทรทัศน์	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)
8	ค่าใช้จ่ายของผู้สูงอายุ - ค่าที่พักอาศัย - ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม - การซื้อของ - ค่ากิจกรรมนันทนาการ	อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale) อันดับภาค (Interval Scale)

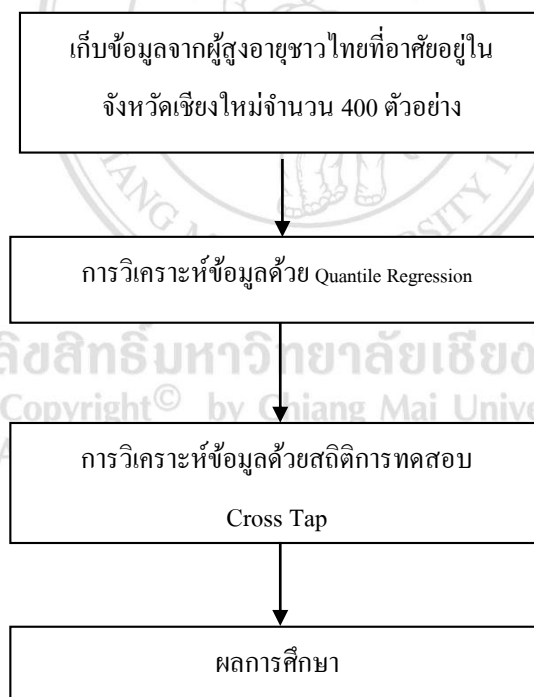
ซึ่งสำหรับการวัดแบบอันตรายภาคนั้นจะใช้วิธีการวัดแบบ Likert-Type Scale โดยแบ่งระดับเป็น 5 ระดับคือเริ่มต้นจาก 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งจนถึง 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งมีเป้าหมายจากการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุชาวไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยการเก็บแบบสอบถามจะใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุชาวไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยการเก็บแบบสอบถามจะใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย ผู้ศึกษาจะใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถดถอยแบบควอนไทล์ จากนั้นจะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ Cross Tap

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิจัยและจริยธรรม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักจริยธรรมในการดำเนินการวิจัยในทุก ๆ ขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนในการออกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยใช้เฉพาะข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงมีการยกตัวอย่างเพื่อประกอบให้คำถามชัดเจนยิ่งขึ้น และคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลในการสอบถามข้อมูลและความสมัครใจของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้ชี้แจงแก่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกครั้งว่าการเก็บข้อมูลทำไปเพื่อการวิจัยและข้อมูลที่เก็บได้จะเป็นความลับ ไม่นำไปเผยแพร่ และพาดพิงถึงผู้ตอบแบบสอบถาม

3.5 สรุป

บทที่ 3 ได้กล่าวถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยเรื่องซึ่งมีทั้งหมด 28 ตัวแปร และแสดงให้เห็นถึงกรอบแนวคิดการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา วิธีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดประชากรและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์ การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีควอนไทล์เรสชัน และตลอดจนจริยธรรมในการวิจัย และจะกล่าวถึงผลการศึกษาในบทที่ 4 ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทที่ 4 นี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ครั้งนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด 400 ราย มาทำการวิเคราะห์ โดยผลการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ 3) ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์ 4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้คือ

1) เพศ

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 และเป็นเพศหญิงจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 คน ตามลำดับ เนื่องมาจากความต้องการท่องเที่ยวเป็นพฤติกรรมทั่วไปไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศชายหรือเพศหญิงเท่านั้น (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 เพศของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	207	51.8
หญิง	193	48.3
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

2) อายุ

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 60 – 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาคืออายุระหว่าง 71-80 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.5 ผู้ที่มีอายุ 81 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.5 ตามลำดับ เนื่องจากอายุระหว่าง 60 – 70 ปี เป็นช่วงอายุที่ผู้สูงอายุยังมีสุขภาพร่างกายที่ดี มีกำลังแรงที่จะสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้(ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 อายุของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
60 -70 ปี	284	71.0
71 – 80 ปี	78	19.5
81 ปี ขึ้นไป	38	9.5
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

3) สถานะภาพการสมรส

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 และมีสถานภาพโสด 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยุคสูงอายุในเชียงใหม่

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	319	79.8
โสด	81	20.2
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

4) อาชีพ

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยุคสูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 และทำงาน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยุคสูงอายุในเชียงใหม่

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ทำงาน	333	83.2
ทำงาน	67	16.8
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

5) ภูมิลำเนา

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยุคสูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 339 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 และไม่ได้อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยุคสูงอายุในเชียงใหม่

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่	339	84.8
อยู่ต่างจังหวัด	61	15.2
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

6) ระดับการศึกษา

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 และผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	130	32.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	20.5
ประถมศึกษา	73	18.3
ปริญญาตรี	62	15.5
ไม่ได้เรียนหนังสือ	46	11.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	1.3
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.5
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

7) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 รองลงมาคือผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาทจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไปจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่

ระดับรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	374	93.5
10,000 – 20,000 บาท	18	4.5
20,001 – 30,000 บาท	5	1.2
30,001 บาทขึ้นไป	3	0.75
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

8) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยว 1-2 วัน จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 รองลงมาคือผู้ที่ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยว 3-4 วันขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเชียงใหม่

ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1-2 วัน	342	85.5
3-4 วันขึ้นไป	58	14.5
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

9) พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว

การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือรถจักรยานยนต์จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และใช้รถโดยสารสาธารณะจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว

พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทาง ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องบิน	32	8.0
รถไฟ	15	3.8
รถยนต์ส่วนบุคคล	196	49.0
รถโดยสารสาธารณะ	63	15.8
รถเช่า	2	0.5
รถจักรยานยนต์	68	17.0
จักรยาน	8	2.0
รถหัวส่น้ำเที่ยว	12	3.0
รถตู้รับจ้าง	4	1.0
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

10) ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่ค้างคืนจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมา คือ พำนักเฉลี่ย 1-3 วัน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 และ พำนักเฉลี่ย 4-6 วันขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย

ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ค้างคืน	222	55.5
1-3 วัน	165	41.3
4-6 วันขึ้นไป	13	3.3
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

11) วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา คือ พักผ่อนจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42 และเพื่อติดต่อธุรกิจจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อน	168	42.0
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	187	46.8
ประชุมสัมมนา	1	0.3
การกีฬา	2	0.5
ติดต่อธุรกิจ	42	10.5
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

12) ลักษณะของการท่องเที่ยว

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะของการท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมา คือ ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียวจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และท่องเที่ยว 2 คนกับคนรักหรือภรรยา 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ลักษณะของการท่องเที่ยว

ลักษณะของการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว	132	33.0
ท่องเที่ยว 2 คนกับคนรักหรือภรรยา	67	16.8
ท่องเที่ยวเฉพาะเพื่อน	29	7.3
ท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติ	159	39.8
ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	13	3.3
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

13) แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับแหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจากการโฆษณา จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 และทางโทรทัศน์จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การโฆษณา	161	40.3
การประชาสัมพันธ์	151	37.8
อินเทอร์เน็ต	10	2.5
โทรทัศน์	71	17.8
วิทยุ	7	1.8
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

14) จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชื่นชอบจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุดจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมา คือ จังหวัดภูเก็ตจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และจังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.14)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.14 จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด

จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
เชียงใหม่	227	56.8
กรุงเทพมหานคร	12	3.0
ภูเก็ต	34	8.5
พัทลุง	6	1.5
นครราชสีมา	14	3.5
สุราษฎร์ธานี	4	1.0
หาดใหญ่	4	1.0
ขอนแก่น	11	2.8
เลย	16	4.0
กระบี่	9	2.3
เชียงราย	16	4.0
อุทัยธานี	1	3
แม่ฮ่องสอน	21	5.3
ลำปาง	2	0.5
ลำพูน	5	1.3
แพร่	11	2.8
พะเยา	5	1.3
ตาก	1	0.3
ชลบุรี	1	0.3
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

15) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

การศึกษากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว 1,001 – 5,000 บาท จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 รองลงมา คือ ไม่เกิน 1,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ผู้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 และผู้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1,000 บาท	110	27.5
1,001 – 5,000 บาท	265	66.25
5,001 – 10,000 บาท	21	5.25
10,001 บาทขึ้นไป	4	1
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยนี้ ประกอบด้วย 5 ส่วนคือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทาง 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยว 4) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว 5) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวซึ่งผลการศึกษา มีดังนี้คือ

4.2.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.37 รองลงมา คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ/ระดับโลก โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.20 และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนาสถาน โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.12 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
1.1 สถานที่ท่องเที่ยวสวยงามตามธรรมชาติ	4.37	มาก	1
1.2 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางด้านศิลปวัฒนธรรม	4.12	มาก	3
1.3 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ/ระดับโลก	4.20	มาก	2
1.4 ศาสนาสถาน	4.12	มาก	4
1.5 จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบ	4.04	มาก	5
รวม	4.17	มาก	

ที่มา: จากการศึกษา

4.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทาง

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทางทางบกมีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 3.90 และรองลงมาคือ ความสะดวกในการเดินทางทางอากาศโดยมีค่าเฉลี่ย คือ 3.68 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทาง

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทาง	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
2.1 ความสะดวกในการเดินทางทางอากาศ	3.68	มาก	2
2.2 ความสะดวกในการเดินทางทางบก	3.90	มาก	1
รวม	3.79	มาก	

ที่มา: จากการศึกษา

4.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านลักษณะการท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.15 รองลงมาคือ ลักษณะการท่องเที่ยวกับคนรู้จัก โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.01 และลักษณะการท่องเที่ยวด้วยตัวเองคนเดียว โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 3.64 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยว

3.ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
3.1 การท่องเที่ยวด้วยตัวเองคนเดียว	3.64	มาก	3
3.2 การท่องเที่ยวกับคนรู้จัก	4.01	มาก	2
3.3การท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	4.15	มาก	1
รวม	3.56	มาก	

ที่มา: จากการศึกษา

4.2.4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการโฆษณา มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 4.30 รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.27 และการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.02 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว

4.ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
4.1 การโฆษณา	4.30	มาก	1
4.2 การประชาสัมพันธ์	4.27	มาก	2
4.3 การให้การศึกษา/ทัศนศึกษา	3.26	ปานกลาง	5
4.4 ทางอินเทอร์เน็ต	3.45	ปานกลาง	4
4.5 โทรทัศน์	4.02	มาก	3
รวม	3.86	มาก	

ที่มา: จากการศึกษา

4.2.5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการ
ท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก คือ วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.37 รองลงมา คือ เพื่อเยี่ยมญาติ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 4.20 และเพื่อติดต่อธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 3.27 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการ
ท่องเที่ยว

5.ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
5.1 เพื่อพักผ่อน	4.37	มาก	1
5.2 เพื่อเยี่ยมญาติ	4.20	มาก	2
5.3 เพื่อประชุมสัมมนา	2.90	ปานกลาง	4
5.4 เพื่อการกีฬา	2.73	ปานกลาง	6
5.5 เพื่อการศึกษา/ทัศนศึกษา	2.74	ปานกลาง	5

ตารางที่ 4.20 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว(ต่อ)

5.ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความมีอิทธิพล	อันดับ
5.6 เพื่อติดต่อธุรกิจ	3.27	ปานกลาง	3
รวม	3.36	ปานกลาง	

ที่มา: จากการศึกษา

4.3 ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์

จากสมการควอนไทล์ที่ 0.30 พบว่า ผลจากการประมาณค่าควอนไทล์ที่ร้อยละ 30 โดยการทดสอบของ Wald test พบว่า P-value มีค่าเท่ากับ 0.0276 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของควอนไทล์ที่ 0.30 มีความแตกต่างกัน หรือ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายไม่เท่ากันในแต่ละระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 25 - 30 ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 30 - 50 และที่ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 50 - 75 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากสมการควอนไทล์ที่ 0.60 พบว่า ผลจากการประมาณค่าควอนไทล์ที่ร้อยละ 60 โดยการทดสอบของ Wald test พบว่า P-value มีค่าเท่ากับ 0.0169 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของควอนไทล์ที่ 0.60 มีความแตกต่างกัน หรือ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายไม่เท่ากันในแต่ละระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 25 - 50 ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 50 - 60 และที่ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 60 - 75 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากสมการควอนไทล์ที่ 0.90 พบว่า ผลจากการประมาณค่าควอนไทล์ที่ร้อยละ 90 โดยการทดสอบของ Wald test พบว่า P-value มีค่าเท่ากับ 0.0132 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของควอนไทล์ที่ 0.90 มีความแตกต่างกัน หรือ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายไม่เท่ากันในแต่ละระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 25 - 50 ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 50 - 75 และที่ระดับควอนไทล์ที่ร้อยละ 75 - 90 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์

ตัวแปร	ควอนไทล์	Chi-Sq.Statistic	Prob.
-รายได้	0.30	5.7521	0.0276**
-อายุ	0.60	7.6987	0.0169**
-ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.90	8.4088	0.0132**

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยใช้วิธีควอนไทล์ รีเกรสชัน (Quantile Regression)

การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยวด้วยวิธีควอนไทล์รีเกรสชันจากสมการบทที่ 3 โดยกำหนด τ คือ ระดับควอนไทล์ โดยที่ $0 < \tau < 1$ ซึ่งได้ทำการ Take Natural logarithm ในทุกตัวแปร และได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยวิธีควอนไทล์รีเกรสชัน

ควอนไทล์	ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	t-Statistic	Prob.
0.30	รายได้	0.4321	5.7521	0.0000**
	อายุ	0.4866	0.9340	0.3508
	ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.5569	4.1878	0.0000**
0.60	รายได้	0.5414	7.6987	0.0000**
	อายุ	0.9909	1.8085	0.0713
	ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.6564	4.3244	0.0000**
0.90	รายได้	0.6286	8.4088	0.0000**
	อายุ	1.8970	2.4082	0.1165
	ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.3860	2.0553	0.0405**

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

ที่ระดับควอนไทล์ 0.30 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.4321 และ 0.5569 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของt-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่ระดับควอนไทล์ 0.60 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.5414 และ 0.6564 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของt-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่ระดับควอนไทล์ 0.90 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.6286 และ 0.3860 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของt-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 และ 0.0405 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยใช้การทดสอบไควสแควร์

จากผลการทดสอบไควสแควร์ พบว่าภูมิฐานะและระดับการศึกษาที่ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000 จึงสรุปผลการศึกษาว่า ภูมิฐานะและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในขณะที่เพศ สถานภาพสมรส และอาชีพมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.506 0.360 และ 0.424 ตามลำดับ จึงสรุปผลการศึกษาว่าเพศ สถานภาพสมรส และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยการทดสอบ Chi-square

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	สมมติฐานหลัก: H_0	สมมติฐานรอง: H_1	Prob.
เพศ	เพศและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กัน	เพศและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน	0.506
สถานะภาพการสมรส	สถานะภาพการสมรสและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กัน	สถานะภาพการสมรสและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน	0.360
อาชีพ	อาชีพและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กัน	อาชีพและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน	0.424
ภูมิลำเนา	ภูมิลำเนาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กัน	ภูมิลำเนาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน	0.000**
ระดับการศึกษา	ระดับการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กัน	ระดับการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน	0.000**

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ** แสดงว่ามีความสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

4.5 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 60 – 70 ปีเนื่องจากอายุระหว่าง 60 – 70 ปี เป็นช่วงอายุที่ผู้สูงอายุยังมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีกำลังแรงที่จะสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและไม่ได้ทำงานเนื่องจากอยู่ในช่วงวัยเกษียณอายุจากการทำงาน และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่คิดเป็นร้อยละ 84.8 ในด้านระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 32.5 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับเฉลี่ย

ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.5 ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากบุตรหลานและบางส่วนได้รับจากการทำอาชีพเสริม และระยะเวลาส่วนใหญ่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว คือ 1-2 วัน พาหนะที่ใช้ในการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ รถยนต์ส่วนบุคคล เนื่องจากมีความสะดวกและปลอดภัยโดยจะเดินทางไปพร้อมกับครอบครัวและบุตรหลาน ซึ่งบุตรหลานหรือญาติจะเป็นผู้นำพาในการท่องเที่ยว ระยะเวลาในการพำนักเฉลี่ยส่วนใหญ่จะไม่มีค้างคืน วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง คือ เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน เนื่องจากการห่างหายจากญาติ/มิตรมานานในช่วงอายุของการทำงาน จึงใช้ช่วงว่างจากการเกษียณไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อน ลักษณะของการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นในแบบเฉพาะครอบครัว/ญาติ แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว คือ การโฆษณา และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความชื่นชอบจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุดเนื่องจากใกล้กับภูมิลำเนาที่คนอาศัยอยู่ ซึ่งไม่ไกลจากที่พักของตนมาก ทำให้สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นอกจากนี้เชียงใหม่ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติมากมาย ซึ่งเหมาะสมแก่การท่องเที่ยวในช่วงวัยสูงอายุและเป็นที่ชื่นชอบแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุอีกด้วยและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว 1,001 – 5,000 บาท โดยค่าใช้จ่ายอื่นๆ ส่วนใหญ่บุตรหลานหรือญาติจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยประกอบไปด้วยปัจจัย 5 ส่วน คือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก โดยประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากโดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชอบที่จะเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสงบและมีความเป็นธรรมชาติมากกว่าการท่องเที่ยวที่เป็นการผจญภัย โลก โผน 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านความสะดวกในการเดินทางซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากและจากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทางทางบกมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากมีความสะดวกและค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำกว่าการเดินทางทางอากาศ 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านลักษณะของการท่องเที่ยวซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านลักษณะการท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก เนื่องจากอาจจะมีค่าใช้จ่ายส่วนเกินที่ตนต้องออกเพิ่มที่นอกเหนือจากการวางแผนไว้ 4) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมการ

ท่องเที่ยว ซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการโฆษณา มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก เนื่องจากการโปรโมทเป็นการกระตุ้นให้ผู้สูงอายุอยากออกเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ มากขึ้น 5) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว ซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง โดยจากการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมาก คือ วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนเนื่องจากความเหนื่อยล้าจากการทำงานมาทั้งชีวิต ดังนั้น ผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่จึงอยากใช้เวลาส่วนใหญ่จากการเกษียณอายุเพื่อเดินทางเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยวด้วยวิธีควอนไทล์เรกเรชัน พบว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นในทุกควอนไทล์ นั่นก็คือเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากขึ้นก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านอายุไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยวิธีการทดสอบไคว์สแควร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เนื่องจากเพศไม่สามารถบ่งบอกถึงระดับการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่มากหรือน้อยได้ เช่นเดียวกับสถานภาพสมรสไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะโสดหรือสมรส ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ บุตรหลานหรือญาติจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายต่างๆในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานเนื่องจากเกษียณอายุจากการทำงาน และจากการทดสอบไคว์สแควร์ พบว่าภูมิฐานะมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เนื่องจากถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้กับภูมิฐานะ และจากอายุที่มาก และร่างกายเหนื่อยล้าง่าย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สะดวกที่จะเดินทางท่องเที่ยวในภูมิฐานะของตนมากกว่าเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดและยังเป็นการประหยัดการค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ที่คิดว่า มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้มากกว่า

4.6 สรุป

ในส่วนของบทที่ 4 นี้ได้กล่าวถึงผลของการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) สภาพทั่วไปของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม และ 2) ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่ง ณ ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ยอมรับสมมุติฐานที่ว่า ปัจจัยด้านภูมิลำเนาและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ 4) ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์ และ 5) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยใช้วิธีควอนไทล์เรกเรชัน ส่วนในบทที่ 5 นั้น จะกล่าวถึงบทสรุปที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สำหรับในบทที่ 5 ของงานวิจัยฉบับนี้ จะกล่าวถึงเนื้อหาทั้งหมดของงานวิจัยในรูปแบบการรวบรวมและสรุปเนื้อหาสำคัญของงานวิจัยเข้าด้วยกัน ซึ่งในส่วนนี้จะทำการรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย รวมทั้งกล่าวถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ และแสดงให้เห็นถึงการกำหนดแนวคิดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา สมมุติฐานการวิจัย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา วิธีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและประชากรที่ใช้ในการศึกษา การจัดทำแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลที่สำรวจได้ ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์และการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีควอนไทล์เรกเรชันในส่วนของผลการวิจัยประกอบด้วยสภาพทั่วไปของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีควอนไทล์เรกเรชัน ดังนั้นในบทนี้จะกล่าวถึงประเด็นดังต่อไปนี้ 1) องค์ความรู้จากวรรณกรรม 2) ช่องว่างองค์ความรู้เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ 3) ผลการวิจัยที่สำคัญ 4) ข้อเสนอแนะในการวิจัย 5) ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย 6) ข้อจำกัดของการวิจัย 7) อุปสรรคของการวิจัย และ 8) แนวทางการวิจัยในอนาคต

5.1 องค์ความรู้จากวรรณกรรม

ในงานวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข่าวสาร บทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานงานวิจัย โดยทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจในการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 2) ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว 4) ทฤษฎีทางเศรษฐมิติ

และ 5) แบบจำลอง ตลอดจนรวบรวมงานวิจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา

5.2 ช่องว่างองค์ความรู้เชื่อมโยงวัตถุประสงค์

จากการทบทวนทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่างานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุซึ่งมีความแตกต่างจากงานวิจัยอื่น โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลตัวอย่างเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเก็บอย่างง่ายจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิธีการถดถอยแบบควอนไทล์และ Cross Tab ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาชิ้นนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติภายในประเทศไทยแต่ยังไม่มีการศึกษาในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นงานวิจัยครั้งนี้ น่าเชื่อว่าจะเป็นงานวิจัยครั้งแรกที่ศึกษาในเรื่องดังกล่าว

5.3 ผลการวิจัยที่สำคัญ

ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ สามารถสรุปได้ 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

5.3.1 สภาพทั่วไปของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ เป็นเพศชายร้อยละ 51.8 โดยกลุ่มอายุ 60 – 70 ปีมีมากที่สุดร้อยละ 71 สถานภาพสมรสมากที่สุดร้อยละ 79.8 ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานคิดเป็นร้อยละ 83.2 โดยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ร้อยละ 84.8 การศึกษาจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามากที่สุดร้อยละ 32.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุดร้อยละ 93.5 และระยะเวลาในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยว 1-2 วันมากที่สุดร้อยละ 85.5 พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว คือ รถยนต์ส่วนบุคคลมากที่สุดร้อยละ 49 วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง คือ เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนมากที่สุดร้อยละ 46.8 ลักษณะของการท่องเที่ยวมีลักษณะเฉพาะครอบครัว/ญาติมากที่สุดร้อยละ 39.8 แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจ

เดินทางท่องเที่ยวจากการ โฆษณาร้อยละ 40.3 จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่ร้อยละ 56.8 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว 1,001 – 5,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 66.25

ในส่วนของการประเมินระดับความสำคัญของปัจจัยในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้ศึกษาได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนจัดอันดับในช่วง 0 ถึง 5 โดยคะแนน 0 หมายถึงต่ำสุด และ 5 หมายถึงสูงสุด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทางด้านสถานที่ท่องเที่ยวโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.17 ปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทางโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.79 ปัจจัยด้านลักษณะของการท่องเที่ยวโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.56 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.86 และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.36 ดังนั้น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุทั้ง 5 ด้านโดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.74

5.3.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

จากผลการทดสอบไควสแควร์พบว่า ภูมิลำเนาและระดับการศึกษามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000 จึงสรุปผลการศึกษาว่า ภูมิลำเนาและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในขณะที่เพศ สถานภาพสมรส และอาชีพมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.506 0.360 และ 0.424 ตามลำดับ จึงสรุปผลการศึกษาว่าเพศ สถานภาพสมรส และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

5.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีคอนโทรลรีเกรสชัน

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยใช้วิธีคอนโทรลรีเกรสชัน ได้แก่ รายได้ อายุ และระยะเวลาในการท่องเที่ยว พบว่าระดับคอนโทรล 0.30 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.4321 และ 0.5569 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของ t-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ที่ระดับคอนโทรล 0.60 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการ

ท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.5414 และ 0.6564 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของ t-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ที่ระดับควอนไทล์ 0.90 การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.6286 และ 0.3860 ในทิศทางเดียวกัน และค่าความน่าจะเป็นของ t-Statistic มีค่าเท่ากับ 0.0000 และ 0.0405 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.จากการศึกษาพบว่าภูมิลาเนาที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ดังนั้นควรมีการปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยว สภาพถนนป้ายบอกทางหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ชัดเจนเพื่อนำไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ที่พักริมทาง ร้านอาหารและห้องน้ำที่สะอาดเพื่อคอยบริการนักท่องเที่ยวที่กำลังเดินทาง

- 2.จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และความสะดวกในการเดินทาง ดังนั้นในการวางแผนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงควรมุ่งปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสม ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด มีความสะดวกในการเดินทาง ควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการพักผ่อนอย่างแท้จริง เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน เงียบสงบและมีความสวยงามตามธรรมชาติ

- 3.จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามทางธรรมชาติมากที่สุด ดังนั้นการที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศจากนักท่องเที่ยวสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่จึงควรมีประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางที่มีความสวยงามทางธรรมชาติมากที่สุด

4. จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่พบว่าการท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวควรจะมีการปรับปรุงการขนส่งนักท่องเที่ยวให้มีความสะดวกสบายและปลอดภัยมากขึ้น

5. ผลการศึกษาดังกล่าวจะทำให้ทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พักอาศัย ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว และผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนนโยบายในการสนับสนุนมีการปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยว สภาพถนนป้ายบอกทางหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ชัดเจนเพื่อนำไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวมีการปรับปรุงการขนส่งนักท่องเที่ยวให้มีความสะดวกสบายและปลอดภัยมากขึ้น และยังเป็น การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยเป็นการสร้างรายได้และการจ้างงานภายในชุมชน และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประชาชนและประเทศชาติอย่างมหาศาล ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

5.5 ข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ ยึดหลักทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวและแนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลักในการสร้างแบบจำลองและสร้างตัวแปรต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ จึงอาจทำให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์หรือทำให้การจัดหมวดหมู่ของตัวแปรต่าง ๆ ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเองซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแถบนอกชานเมือง ซึ่งวิถีชีวิตการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวอาจจะแตกต่างจากผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยในบริเวณในเมือง ดังนั้น ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้จึงอาจจะไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประชากรผู้สูงอายุโดยรวมได้ทั่วประเทศ

5.6 อุปสรรคของงานวิจัย

ในการเก็บข้อมูลผู้เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่มีปัญหาทางสายตาทำให้ผู้เก็บสอบถามจะต้องอ่านข้อมูลทุกรายละเอียดให้แก่กลุ่มตัวอย่างรวมถึงปัญหาทางการได้ยินที่พบในกลุ่มตัวอย่างบางรายซึ่งทำให้ใช้เวลานานมากในการเก็บข้อมูลต่อหนึ่งบุคคลอีกทั้งการเข้าเก็บแบบสอบถามบางครั้งจากกลุ่มตัวอย่างในชุมชน ผู้เก็บแบบสอบถามก็ไม่ได้พบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยตรงจึงทำให้การเก็บข้อมูลในบางครั้งเป็นการเก็บข้อมูลจากคนในครอบครัว ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้รับคลาดเคลื่อน

5.7 แนวทางการวิจัยในอนาคต

เพื่อให้การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในครั้งต่อไปมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด ผู้ทำการศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาเพื่อปรับปรุงกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ผู้ทำการศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจากพื้นที่อื่น ๆ และอาจจะการมีของตอบแทนเล็กน้อยเพื่อดึงดูดให้กลุ่มตัวอย่างมีความกระตือรือร้นในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นนอกจากนี้งานวิจัยฉบับนี้ยังยึดหลักทฤษฎีอุปสงค์การท่องเที่ยวและแนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและการประชาสัมพันธ์สำหรับธุรกิจในการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลักในการสร้างแบบจำลอง จึงอาจทำให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้ทำการศึกษาครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาวิจัยอื่น ๆ มาสนับสนุนทฤษฎี เพื่อให้ผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.8 สรุป

ในงานวิจัยเรื่องการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลแบบปฐมภูมิที่เก็บได้จากแบบสอบถามจำนวน 400 ราย และนำมาวิเคราะห์ประมวลผลหารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในแบบจำลองและในส่วนของผลการศึกษาพบว่าปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและมีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในข้อมูลทั่วไปการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุพบว่า พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทาง คือ รถยนต์ส่วนบุคคล การท่องเที่ยวแต่ละครั้งส่วนใหญ่ไม่ได้มีการแวะพักหรือค้างคืน วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว คือ เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ลักษณะของการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติ ซึ่งแหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว คือ การโฆษณา จังหวัดที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่เนื่องจากนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชอบที่จะท่องเที่ยวในแหล่งที่อยู่ใกล้กับภูมิลำเนาของตนเพราะสะดวกและไม่ต้องเหนื่อยกับการเดินทางระยะไกล และส่วนใหญ่มักมีค่าใช้จ่ายในท่องเที่ยวประมาณ 1,001 – 5,000 บาทและในส่วนของผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุพบว่าภูมิลำเนาและระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

อย่างมีนัยสำคัญ การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีคอนโทรลรีเกรสชันพบว่า การเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งเปอร์เซ็นต์ จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกในทุกๆ คอนโทรล นั่นก็คือเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากขึ้นก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านอายุไม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูง

“องค์ความรู้ใหม่ของงานวิจัยชิ้นนี้สรุปได้ว่า ภูมิถิ่นและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และการเปลี่ยนแปลงของรายได้และระยะเวลาในการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งเปอร์เซ็นต์ จะส่งผลต่อการเปลี่ยนในค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน”

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

- กรรณา บุญมาเรือน. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย*. การค้นคว้า แบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เกษรี โปฏก. (2555). *วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิง. ค้นคว้า แบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา*
- เจษฎา ขวัญเมืองและคณะ. (2554). *รูปแบบการท่องเที่ยว*. แหล่งที่มา;
<https://tourismatbuu.wordpress.html>
- จิราวดี รัตน์ไพฑูรย์ชัย. (2557). *ตลาดผู้สูงอายุ*. แหล่งที่มา;
<http://itd.garenathai.com/th/%E0%B8%95%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0>
- รัตนกรณัฏฐ์ ปรีดาสุทธีจิตต์. (2554). *วัตถุประสงค์ของการเดินทาง*. แหล่งที่มา;
<https://tourismatbuu.wordpress.html>
- ธิดารักษ์ นิภาวณิช. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองพัทยา*. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นพรัตน์ อาจเอี่ยม. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการการท่องเที่ยวแบบเหมาจ่ายภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล

ภักดิษฐ์ ประสิทธิ์.(2556).แนวโน้มการท่องเที่ยวในประเทศไทย.แหล่งที่มา; <http://www.thailand-china.com/getdoc/872789f7-c76b-445a-88d1-6aa64cfc1285/EconomicSysAndSit.aspx?lang=th-TH>

ปวีณา โทนแก้ว. (2542). ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พวงทอง ไกรพิบูลย์. (2553). ผู้สูงอายุ (Older person). แหล่งที่มา; <http://haamor.html>

พิทยะ ศรีวัฒนสาร. (2553). ความหมายการท่องเที่ยว. แหล่งที่มา; <http://siamprotuguesestudy.blogspot.com/2010/07/1.html>

พิรานันท์ นายอง. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มาลินี ปิ่นแก้ว. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วารัชต์ มัชฌมบุรุษ. (2553). รูปแบบการท่องเที่ยว. แหล่งที่มา; <https://tourismatbuu.wordpress.html>

วรเวศม์ สุวรรณระดา.(2558).ตลาดไทยเที่ยวไทยปี 58.แหล่งที่มา; <https://www.kasikornresearch.com/th/keconanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=33671>

รุจิรา คุณเลิศ. (2550). ปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติภายในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด.(2557).แนวโน้มของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยปี 2557. แหล่งที่มา; http://www.acnews.net/detailnews.php?news_id=N255704863

สำนักงานสถิติ แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2549). ผู้สูงอายุ. แหล่งที่มา; http://www.lib.ru.ac.th/journal/apr/apr13_op_def.html

สำนักงานสถิติแห่งชาติ-การท่องเที่ยว.(2558).พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2558.

แหล่งที่มา; <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surpop2-3-5.html>

สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวและ

รายได้จากการท่องเที่ยว. แหล่งที่มา; <http://www.tourism.go.th/home/details/11/83/24117>

สาธิตา คงสนทนา. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาด

น้ำบองน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์นิสิตบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สาวิตรี แก่นพลอย.(2546).ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย.

วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สัญชัย ยอดจันทร์. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวบึงสีไฟจังหวัด

พิจิตร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศรายุทธ ทองหมั่น. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

และชาวต่างชาติในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขา

การจัดการมหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี

ฐานข้อมูลประชากรและสารสนเทศฯ.(2551).ร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุเปรียบเทียบกับ

จำนวนประชากรทั้งหมดในปี 2533.แหล่งที่มา;

http://www.cps.chula.ac.th/cps/research_division/article_ageing/ageing_001.html

ฐานข้อมูลประชากรและสารสนเทศฯ.(2551).ปีรามิดประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ประเทศไทย พ.ศ.

2538-2568.แหล่งที่มา;

http://www.cps.chula.ac.th/cps/research_division/article_ageing/ageing_001.html

อาร์ม นาคทรพรพ.(2556).ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว.แหล่งที่มา;

<http://www.journal.eco.ku.ac.th/upload/document/thai/20131127095227.pdf>

สิริญา ถาวร.(2555).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว.แหล่งที่มา;

http://library.cmu.ac.th/faculty/econ/Exer751409/2555/Exer2555_no251

Ivavdic, Z. M. a. N. (2009)."*METHODS AND IMPLICATIONS OF TOURISM*

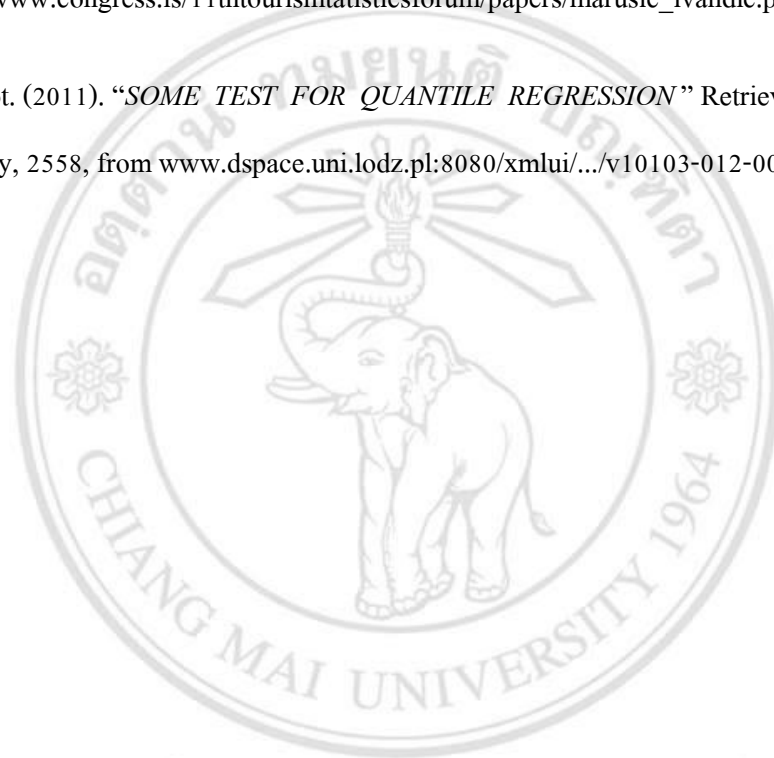
EXPENDITURE ASSESSMENT IN CITY TOURISM: ZAGREB CASE STUDY."

Retrieved 19 January, 2558,

http://www.congress.is/11thtourismstatisticsforum/papers/marusic_ivandic.pdf

Grazyna Trzpiot. (2011). "*SOME TEST FOR QUANTILE REGRESSION*" Retrieved 19

January, 2558, from www.dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/.../v10103-012-0040-8.pdf

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย เกสิดดาว หมอกเมือง

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าแบบอิสระ
ตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.อายุ.....ปี
- 2.เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
- 3.สถานภาพ ( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส
- 4.อาชีพ ( ) 1. ทำงาน ( ) 2. ไม่ได้ทำงาน
- 5.ภูมิลำเนา ( ) 1.อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ( ) 2. อยู่ต่างจังหวัด
- 6.ระดับการศึกษา
( ) 1.ไม่ได้เรียนหนังสือ ( ) 2. ประถมศึกษา
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) 4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
( ) 5. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ( ) 6. ปริญญาตรี
( ) 7. สูงกว่าปริญญาตรี
- 7.รายได้จากทุกทาง เช่น จากบุตรหลาน บำนาญ บำนาญ ฯลฯ ต่อเดือน (โดยประมาณ)..... บาท
- 8.ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง.....วัน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ หมายถึง เหตุผลที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเลือกที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความรู้สึกของท่าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความมีอิทธิพล				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.สถานที่ท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ที่ชื่นชอบ					
1.1 สถานที่ท่องเที่ยวสวยงามตามธรรมชาติ					
1.2 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางด้านศิลปวัฒนธรรม					
1.3 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ/ระดับโลก					
1.4 ศาสนาสถาน					
1.5 จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบ					
2.ความสะดวกในการเดินทางอากาศ					
3.ความสะดวกในการเดินทางทางบก					
4.การท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว					
5.การท่องเที่ยวกับคนรู้จัก					
6.การท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว					
7.การโปรโมทส่งเสริมการท่องเที่ยว					
7.1 การโฆษณา					
7.2 การประชาสัมพันธ์					
7.3 การให้การศึกษา/ทัศนศึกษา					
7.4 ทางอินเทอร์เน็ต					
7.5 โทรทัศน์					
8. วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว					
8.1 เพื่อพักผ่อน					
8.2 เพื่อเยี่ยมญาติ					
8.3 เพื่อประชุมสัมมนา					

8.4 เพื่อการกีฬา					
8.5 เพื่อการศึกษา/ทัศนศึกษา					
8.6 เพื่อติดต่อธุรกิจ					

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

พฤติกรรมในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความรู้สึกรของท่าน

1. พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว

( ) เครื่องบิน	( ) รถไฟ
( ) รถยนต์ส่วนบุคคล	( ) รถโดยสารสาธารณะ
( ) รถเช่า	( ) อื่น ๆ ระบุ .....

2. ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย

( ) ไม่ค้างคืน	( ) 1-3 วัน	( ) 4-6 วันขึ้นไป

3. วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

( ) พักผ่อน	( ) เยี่ยมญาติ/เพื่อน	
( ) ประชุมสัมมนา	( ) การกีฬา	
( ) การศึกษา/ทัศนศึกษา	( ) ติดต่อธุรกิจ	( ) อื่น ๆ ระบุ .....

4. ลักษณะของการท่องเที่ยว

( ) ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว	( ) ท่องเที่ยว 2 คนกับคนรักหรือภรรยา
( ) ท่องเที่ยวเฉพาะเพื่อน	( ) ท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติ
( ) ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	( ) อื่น ๆ ระบุ .....

5. แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

( ) การโฆษณา	( ) การประชาสัมพันธ์	
( ) การให้การศึกษา	( ) อินเทอร์เน็ต	
( ) โทรทัศน์	( ) วิทยู	( ) อื่น ๆ ระบุ .....

6.จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด

( ) เชียงใหม่	( ) กรุงเทพมหานคร
( ) ภูเก็ต	( ) พัทยา
( ) นครราชสีมา	( ) สุราษฎร์ธานี
( ) หาดใหญ่	( ) ระยอง
( ) ขอนแก่น	( ) เลย
( ) อื่น ๆ ระบุ.....	

7.ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางแต่ละครั้ง(โดยประมาณ).....บาท

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1

1) ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	60	46	11.5	11.5	11.5
	61	22	5.5	5.5	17.0
	62	34	8.5	8.5	25.5
	63	25	6.3	6.3	31.8
	64	31	7.8	7.8	39.5
	65	30	7.5	7.5	47.0
	66	9	2.3	2.3	49.3
	67	4	1.0	1.0	50.3
	68	40	10.0	10.0	60.3
	69	19	4.8	4.8	65.0
	70	24	6.0	6.0	71.0
	71	5	1.3	1.3	72.3
	72	8	2.0	2.0	74.3
	73	5	1.3	1.3	75.5
	74	3	.8	.8	76.3
	75	9	2.3	2.3	78.5
	76	7	1.8	1.8	80.3
	77	1	.3	.3	80.5
	78	11	2.8	2.8	83.3
	79	5	1.3	1.3	84.5
	80	24	6.0	6.0	90.5
	82	8	2.0	2.0	92.5
	83	5	1.3	1.3	93.8

84	6	1.5	1.5	95.3
85	2	.5	.5	95.8
86	9	2.3	2.3	98.0
88	4	1.0	1.0	99.0
89	2	.5	.5	99.5
90	2	.5	.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid หญิง	193	48.3	48.3	48.3
ชาย	207	51.8	51.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

สถานภาพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid โสด	81	20.3	20.3	20.3
สมรส	319	79.8	79.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

อาชีพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ทำงาน	67	16.8	16.8	16.8
ไม่ได้ทำงาน	333	83.3	83.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ภูมิลำเนา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่	339	84.8	84.8	84.8
อยู่ต่างจังหวัด	61	15.3	15.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่ได้เรียนหนังสือ	46	11.5	11.5	11.5
ประถมศึกษา	73	18.3	18.3	29.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	20.5	20.5	50.3
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	130	32.5	32.5	82.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	1.3	1.3	84.0
ปริญญาตรี	62	15.5	15.5	99.5
สูงกว่าปริญญาตรี	2	.5	.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

รายได้

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 500	3	.8	.8	.8
700	2	.5	.5	1.3
800	9	2.3	2.3	3.5
900	3	.8	.8	4.3
1000	71	17.8	17.8	22.0
1100	1	.3	.3	22.3
1200	10	2.5	2.5	24.8
1300	1	.3	.3	25.0
1500	16	4.0	4.0	29.0

1600	1	.3	.3	29.3
1700	2	.5	.5	29.8
1800	2	.5	.5	30.3
2000	73	18.3	18.3	48.5
2500	26	6.5	6.5	55.0
3000	59	14.8	14.8	69.8
3500	9	2.3	2.3	72.0
4000	14	3.5	3.5	75.5
4500	2	.5	.5	76.0
5000	20	5.0	5.0	81.0
6000	13	3.3	3.3	84.3
6500	2	.5	.5	84.8
7000	8	2.0	2.0	86.8
8000	12	3.0	3.0	89.8
9000	2	.5	.5	90.3
10000	13	3.3	3.3	93.5
11000	1	.3	.3	93.8
12000	5	1.3	1.3	95.0
12500	1	.3	.3	95.3
15000	5	1.3	1.3	96.5
16000	1	.3	.3	96.8
18000	2	.5	.5	97.3
20000	3	.8	.8	98.0
25000	2	.5	.5	98.5
30000	3	.8	.8	99.3
40000	1	.3	.3	99.5
50000	2	.5	.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ระยะเวลาในการท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	202	50.5	50.5	50.5
2	140	35.0	35.0	85.5
3	51	12.8	12.8	98.3
4	5	1.3	1.3	99.5
5	2	.5	.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

2)การวิเคราะห์ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

	N	Minimum	Maximum	Sum	Mean	Std. Deviation
1.สถานที่ท่องเที่ยวสวยงามตามธรรมชาติ	400	3	5	1746	4.37	.502
2.สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายด้านศิลปวัฒนธรรม	400	2	5	1646	4.12	.531
3.สถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศ/ระดับโลก	400	3	5	1679	4.20	.457
4.ศาสนาสถาน	400	2	5	1650	4.12	.424
5.จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบ	400	2	5	1614	4.04	.399
6.ความสะดวกในการเดินทางทางอากาศ	400	2	5	1471	3.68	.547
7.ความสะดวกในการเดินทางทางบก	400	3	5	1562	3.90	.597
8.การท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว	400	2	5	1457	3.64	.671
9.การท่องเที่ยวกับคนรู้จัก	400	3	5	1604	4.01	.609
10.การท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	400	2	5	1662	4.15	.610

11.การโฆษณา	400	3	5	1720	4.30	.496
12.การประชาสัมพันธ์	400	3	5	1709	4.27	.523
13.การให้การศึกษา/ทัศนศึกษา	400	2	5	1303	3.26	.540
14.ทางอินเทอร์เน็ต	400	2	5	1382	3.45	.611
15.โทรทัศน์	400	2	5	1606	4.02	.381
16.เพื่อพักผ่อน	400	3	5	1747	4.37	.503
17.เพื่อเยี่ยมญาติ	400	2	5	1680	4.20	.475
18.เพื่อประชุมสัมมนา	400	1	4	1160	2.90	.660
19.เพื่อการกีฬา	400	1	4	1093	2.73	.567
20.เพื่อการศึกษา/ทัศนศึกษา	400	1	4	1095	2.74	.583
21.เพื่อติดต่อธุรกิจ	400	1	6	1309	3.27	.681
Valid N (listwise)	400					

3) ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

3.1 เพศและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28.225 ^a	29	.506
Likelihood Ratio	33.473	29	.259
Linear-by-Linear Association	.129	1	.719
N of Valid Cases	400		

a. 42 cells (70.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .48.

3.2 สถานภาพการสมรส

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	31.109 ^a	29	.360
Likelihood Ratio	32.195	29	.311
Linear-by-Linear Association	1.782	1	.182
N of Valid Cases	400		

a. 41 cells (68.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .20.

3.3 อาชีพและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	29.809 ^a	29	.424
Likelihood Ratio	28.480	29	.492
Linear-by-Linear Association	6.028	1	.014
N of Valid Cases	400		

a. 41 cells (68.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .17.

3.4 ภูมิสำเนาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	61.265 ^a	29	.000
Likelihood Ratio	57.255	29	.001
Linear-by-Linear Association	9.715	1	.002
N of Valid Cases	400		

a. 41 cells (68.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .15.

3.5 ระดับการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	304.767 ^a	174	.000
Likelihood Ratio	176.670	174	.429
Linear-by-Linear Association	26.539	1	.000
N of Valid Cases	400		

a. 182 cells (86.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .01.

4) ผลการวิเคราะห์ความเท่ากันของค่าสัมประสิทธิ์สมการควอนไทล์

Quantile Slope Equality Test
 Equation: UNTITLED
 Specification: LOG(SPENDING) C LOG(INCOME) LOG(LAYAWALA) LOG(AGE)
 Estimated equation quantile tau = 0.3
 Number of test quantiles: 4
 Test statistic compares all coefficients

Test Summary	Chi-Sq. Statistic	Chi-Sq. d.f.	Prob.
Wald Test	18.72550	9	0.0276

Restriction Detail: $b(\tau_h) - b(\tau_k) = 0$

Quantiles	Variable	Restr. Value	Std. Error	Prob.
0.25, 0.3	LOG(INCOME)	-0.052235	0.035872	0.1453
	LOG(LAYAWALA)	-0.036301	0.063349	0.5666
	LOG(AGE)	-0.371468	0.253799	0.1433
0.3, 0.5	LOG(INCOME)	-0.127321	0.060403	0.0350
	LOG(LAYAWALA)	0.120996	0.116850	0.3004
	LOG(AGE)	-0.403354	0.445591	0.3654
0.5, 0.75	LOG(INCOME)	-0.020461	0.074019	0.7822
	LOG(LAYAWALA)	-0.211593	0.149618	0.1573
	LOG(AGE)	-0.418664	0.578257	0.4691

Quantile Slope Equality Test
Equation: UNTITLED
Specification: LOG(SPENDING) C LOG(INCOME)LOG(LAYAWALA)LOG(AGE)
Estimated equation quantile tau = 0.6
Number of test quantiles: 4
Test statistic compares all coefficients

Test Summary	Chi-Sq. Statistic	Chi-Sq. d.f.	Prob.
Wald Test	20.16943	9	0.0169

Restriction Detail: $b(\tau_h) - b(\tau_k) = 0$

Quantiles	Variable	Restr. Value	Std. Error	Prob.
0.25, 0.5	LOG(INCOME)	-0.179556	0.064696	0.0055
	LOG(LAYAWALA)	0.084695	0.126369	0.5027
	LOG(AGE)	-0.774823	0.491383	0.1148
0.5, 0.6	LOG(INCOME)	0.018065	0.043234	0.6761
	LOG(LAYAWALA)	-0.220520	0.090975	0.0154
	LOG(AGE)	-0.100976	0.333715	0.7622
0.6, 0.75	LOG(INCOME)	-0.038526	0.062022	0.5345
	LOG(LAYAWALA)	0.008926	0.127015	0.9440
	LOG(AGE)	-0.317687	0.485117	0.5126

Quantile Slope Equality Test
Equation: UNTITLED
Specification: LOG(SPENDING) C LOG(INCOME)LOG(LAYAWALA)LOG(AGE)
Estimated equation quantile tau = 0.9
Number of test quantiles: 4
Test statistic compares all coefficients

Test Summary	Chi-Sq. Statistic	Chi-Sq. d.f.	Prob.
Wald Test	20.88440	9	0.0132

Restriction Detail: $b(\tau_h) - b(\tau_k) = 0$

Quantiles	Variable	Restr. Value	Std. Error	Prob.
0.25, 0.5	LOG(INCOME)	-0.179556	0.064696	0.0055
	LOG(LAYAWALA)	0.084695	0.126369	0.5027
	LOG(AGE)	-0.774823	0.491383	0.1148
0.5, 0.75	LOG(INCOME)	-0.020461	0.074019	0.7822
	LOG(LAYAWALA)	-0.211593	0.149618	0.1573
	LOG(AGE)	-0.418664	0.578257	0.4691
0.75, 0.9	LOG(INCOME)	-0.048676	0.078158	0.5334
	LOG(LAYAWALA)	0.261468	0.171298	0.1269
	LOG(AGE)	-0.588377	0.706367	0.4049

5) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีควอนไทล์รี

เกรตซ์

Dependent Variable: LOG(SPEND)
 Method: Quantile Regression (tau = 0.3)
 Date: 09/25/15 Time: 20:35
 Sample: 1 400
 Included observations: 400
 Huber Sandwich Standard Errors & Covariance
 Sparsity method: Kernel (Epanechnikov) using residuals
 Bandwidth method: Hall-Sheather, bw=0.10396
 Estimation successfully identifies unique optimal solution

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.687301	2.386125	0.288041	0.7735
LOG(INCOME)	0.432149	0.075128	5.752182	0.0000
LOG(LAYAWALA)	0.556944	0.132992	4.187800	0.0000
LOG(AGE)	0.486611	0.520953	0.934078	0.3508
Pseudo R-squared	0.145654	Mean dependent var		6.874260
Adjusted R-squared	0.139182	S.D. dependent var		1.026326
S.E. of regression	0.994241	Objective		112.5516
Quantile dependent var	6.214608	Restr. objective		131.7401
Sparsity	2.272586	Quasi-LR statistic		80.41389
Prob(Quasi-LR stat)	0.000000			

Dependent Variable: LOG(SPEND)
 Method: Quantile Regression (tau = 0.6)
 Date: 09/25/15 Time: 20:35
 Sample: 1 400
 Included observations: 400
 Huber Sandwich Standard Errors & Covariance
 Sparsity method: Kernel (Epanechnikov) using residuals
 Bandwidth method: Hall-Sheather, bw=0.12398
 Estimation successfully identifies unique optimal solution

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.685293	2.304064	-0.731444	0.4649
LOG(INCOME)	0.541404	0.070323	7.698779	0.0000
LOG(LAYAWALA)	0.656467	0.151805	4.324413	0.0000
LOG(AGE)	0.990942	0.547932	1.808513	0.0713
Pseudo R-squared	0.191525	Mean dependent var		6.874260
Adjusted R-squared	0.185400	S.D. dependent var		1.026326
S.E. of regression	0.874066	Objective		132.3466
Quantile dependent var	6.907755	Restr. objective		163.6990
Sparsity	2.273598	Quasi-LR statistic		114.9151
Prob(Quasi-LR stat)	0.000000			

Dependent Variable: LOG(SPEND)
 Method: Quantile Regression (tau = 0.9)
 Date: 09/25/15 Time: 20:36
 Sample: 1 400
 Included observations: 400
 Huber Sandwich Standard Errors & Covariance
 Sparsity method: Kernel (Epanechnikov) using residuals
 Bandwidth method: Hall-Sheather, bw=0.046959
 Estimation successfully identifies unique optimal solution

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.084343	3.534234	-1.438598	0.1511
LOG(INCOME)	0.628607	0.074756	8.408806	0.0000
LOG(LAYAWALA)	0.386074	0.187834	2.055395	0.0405
LOG(AGE)	1.897006	0.787711	2.408251	0.0165
Pseudo R-squared	0.186620	Mean dependent var		6.874260
Adjusted R-squared	0.180458	S.D. dependent var		1.026326
S.E. of regression	1.457404	Objective		63.06402
Quantile dependent var	8.294050	Restr. objective		77.53324
Sparsity	5.028109	Quasi-LR statistic		63.94812
Prob(Quasi-LR stat)	0.000000			

6) พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

6.1 พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid เครื่องบิน	32	8.0	8.0	8.0
รถไฟ	15	3.8	3.8	11.8
รถยนต์ส่วนบุคคล	196	49.0	49.0	60.8
รถโดยสารสาธารณะ	68	17.0	17.0	77.8
รถเช่า	2	.5	.5	78.3
รถจักรยานยนต์	63	15.8	15.8	94.0
จักรยาน	8	2.0	2.0	96.0
รถหัวส่น้ำเทียว	12	3.0	3.0	99.0
รถตู้รับจ้าง	4	1.0	1.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.2 ระยะเวลาที่นักเรียนเฉลี่ย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่ค้างคืน	222	55.5	55.5	55.5
1-3 วัน	165	41.3	41.3	96.8
4-6 วันขึ้นไป	13	3.3	3.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.3 วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid พักผ่อน	168	42.0	42.0	42.0
เยี่ยมชมญาติ	187	46.8	46.8	88.8
ประชุมสัมมนา	1	.3	.3	89.0
การกีฬา	2	.5	.5	89.5
ติดต่อธุรกิจ	42	10.5	10.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.4 ลักษณะของการท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ท่องเที่ยวด้วยตนเองคนเดียว	132	33.0	33.0	33.0
ท่องเที่ยว 2 คนกับคนรักหรือภรรยา	67	16.8	16.8	49.8
ท่องเที่ยวเฉพาะเพื่อน	29	7.3	7.3	57.0
ท่องเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติ	159	39.8	39.8	96.8
ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	13	3.3	3.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.5 แหล่งข้อมูลที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid การโฆษณา	161	40.3	40.3	40.3
การประชาสัมพันธ์	151	37.8	37.8	78.0
อินเทอร์เน็ต	10	2.5	2.5	80.5
โทรทัศน์	71	17.8	17.8	98.3
วิทยุ	7	1.8	1.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.6 จังหวัดที่ชื่นชอบมากที่สุด

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid เชียงใหม่	227	56.8	56.8	56.8
กรุงเทพมหานคร	12	3.0	3.0	59.8
ภูเก็ต	34	8.5	8.5	68.3
พัทลุง	6	1.5	1.5	69.8
นครราชสีมา	14	3.5	3.5	73.3
สุราษฎร์ธานี	4	1.0	1.0	74.3
หาดใหญ่	4	1.0	1.0	75.3
ขอนแก่น	11	2.8	2.8	78.0
เลย	16	4.0	4.0	82.0
กระบี่	9	2.3	2.3	84.3
เชียงราย	16	4.0	4.0	88.3
อุทัยธานี	1	.3	.3	88.5
แม่ฮ่องสอน	21	5.3	5.3	93.8

ลำปาง	2	.5	.5	94.3
ลำพูน	5	1.3	1.3	95.5
แพร่	11	2.8	2.8	98.3
พะเยา	5	1.3	1.3	99.5
ตาก	1	.3	.3	99.8
ชลบุรี	1	.3	.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

6.7 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 100	8	2.0	2.0	2.0
200	7	1.8	1.8	3.8
300	56	14.0	14.0	17.8
400	21	5.3	5.3	23.0
500	49	12.3	12.3	35.3
600	21	5.3	5.3	40.5
700	10	2.5	2.5	43.0
800	31	7.8	7.8	50.8
900	2	.5	.5	51.3
1000	60	15.0	15.0	66.3
1100	2	.5	.5	66.8
1200	2	.5	.5	67.3
1500	4	1.0	1.0	68.3
1600	1	.3	.3	68.5
2000	37	9.3	9.3	77.8
2500	4	1.0	1.0	78.8

3000	41	10.3	10.3	89.0
3500	3	.8	.8	89.8
4000	6	1.5	1.5	91.3
5000	10	2.5	2.5	93.8
5600	1	.3	.3	94.0
6000	4	1.0	1.0	95.0
6500	1	.3	.3	95.3
7000	4	1.0	1.0	96.3
8000	8	2.0	2.0	98.3
10000	3	.8	.8	99.0
12000	1	.3	.3	99.3
15000	1	.3	.3	99.5
18000	1	.3	.3	99.8
20000	1	.3	.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวเกสิดดาว หมอกเมือง

วัน เดือน ปี เกิด 30 มีนาคม พ.ศ. 2535

ประวัติการศึกษา ปีการศึกษา 2550 มัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนดาราวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556 คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved